VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 110 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, syyskuun 20 p., — Tuesday, Sept. 20

Kaamea onnettomuus Torontossa

Noin 200 henkilöä saanut surmansa matkustajalaiva Noronicin palossa Toronton satamassa lauantaiaamuna

Toronto. — **Maanantaiaamuna oli vähän toivoa siitä, ettei matkustajalaiva Noronicin palon kuolonuhrien lukumäärä ole aivan niin suuri kuin mitä aikaisemmin otaksuttiin. Oltiin sitä mieltä, että muutamat palaneesta laivasta pelastuneet henkilöt ovat menneet Yhdysvaltoihin ilmoittamatta siitä täkäläisille viranomaisille.**

Sukeltajat menivät jälleen vesilastissa olevan laivahylyn ruumaan etsimään palon uhreja.

Matkustajajärvilaiva Noronicilla syttyi tulipalo kello 2 aikaan lauantaiaamuna Toronton satamassa ja laiva paloi hylyksi. Laivassa tiedetään olleen 685 henkilöä, pääasiassa yhdysvaltalaisia huvimatkailijoita.

Laivan miehistön, noin 180 henkeä, ilmoitettiin pelastuneen.

Maanantaiaamuun mennessä oli löydetty 121 kuollutta ja yli 80 henkilöä oli yhä kadoksissa. Monet paloivat niin pahasti, että heidän jäännöksensä lapioitiin tavarapeitteiden päälle ja kannettiin sillä tavalla pois laivahylystä. Laivan matkustajia lienee myös hukkunut jarveen hypättyään yli laidan palon alkamisen jälkeen syntyneessä paniikissa.

Pormestari McCallum ilmoitti lauantaina iltapäivällä, että kuolonuhrien lukumäärä on noin 200. Kuolleita vietiin kansallisen näyttelyn erääseen rakennukseen, josta muodostettiin tilapäinen ruumishuone. Ainoastaan muutamien uhrien ruumiit on roitu tuntea, pääasiassa vaatteista ja hampaista.

Toronton sairaaloihin ja Royal York sekä King Edward hotelleihin muodostetuille ensiapuasemille vietiin 189 vammoja ja palohaavoja saanutta henkilöä.

Pormestari sanoi tulleen selville, että laivan miehistö yritti sammuttaa paloa laivan välineiden avulla ennenkuin Toronton palokunta hälytettiin paikalle.

Palopäällikkö Sam Hill sanoi uskovansa, että tulipalo alkoi laivan matkustajakannella hytissä No. 264, mutta vielä ei tiedetä lähemmin siitä miten se alkoi, sillä sen hytin matkustajat ovat luultavasti kuolleet.

Eräät laivan miehistöön kuuluvat henkilöt sanoivat monen matkustajan olleen pahasti humalassa ja he sanoivat sen seikan vaikeuttaneen pelastusyrityksiä.

Noronicin palo oli suurin onnettomuus mitä tiedetään tapahtuneen Toronton historiassa. Sen johdosta toimitetaan ainakin kolmet eri tutkimukset.

Pormestari McCallum tiedotti onnettomuudesta Detroitin ja Clevelandin pormestareille, kun useimmat laivan matkustajat ovat kotoisin niistä kaupungeista. McCallum tiedusteli, että halutaanko palon uhrien ruumiit haudata heidän kotimaassaan. Detroitin ja Clevelandin pormestarit ilmoittivat, että he yrittävät päästä yhteyteen uhrien omaisten kanssa ja tiedustella mitä he haluavat uhrien hautaamisen suhteen. Monet ovat palaneet niin pahasti, ettei heitä voida tuntea koskaan. Ainoastaan 31 ruumista tunnettiin lauantaina ja sunnuntaina.

Siinä tapauksessa jos Detroitissa ja Clevelandissa päätetään, että palon uhrit haudataan Torontossa, päätetään maanantaina siitä minne uhrit haudataan täällä ja järjestetään joukkohautajaiset.

Noronicin omistaja, Canada Steamship Lines, ilmoitti, että laivassa oli 1,000,000 dollarin vakuutus yhtiön välineitä varten, mutta matkustajat ja laivan henkilökunta eivät olleet vakuutetut. Yhtiö sanoi myös, ettei se ota rahallista vastuunalaisuutta ihmishenkien menetyksestä.

Noronicin palo on suurin onnettomuus, mitä on tapahtunut Suurten järvien laivaliikenteessä tämän vuosisadan aikana. V. 1874 menetti 247 henkilöä henkensä hl. Phoenixin palossa Michigan-järvellä.

SS Noronic, jota sen omistajat mainostivat "Suurten järvien kuningattarena", saapui tänne perjantai-iltana Clevelandista Wellandin kanavan kautta. Laivassa sanottiin olleen 512 matkustajaa ja 173 henkeä miehistöä. Useimmat matkustajat olivat yhdysvaltalaisia, Clevelandista ja Detroitista. Laivan miehistö oli pääasiassa canadalaisia. Laiva oli huvimatkalla ja se aikoi mennä Thousand Islandiin.

Noronic kiinnitettiin saman yhtiön kahden muun laivan rinnalle Toronton satamassa. Muutamat matkustajat menivät illalla maihin, kun taas toiset jäivät laivaan, missä heitä kohtasi onnettomuus varhain aamulla. Toronton palokunta hälytettiin paikalle kello 2.38 aamulla. Hälytyksen antoi laiturin vahtimies Daniel Harper.

Palaneen laivan kapteeni oli William Taylor.

Canada on tyytyväinen paktin järjestelyihin

Vaikkei sillä olekaan edustusta paktin johtavassa sotilaskomiteassa

Washington. — Canadan ilmoitettiin sunnuntai-iltana olevan täysin tyytyväisen siihen, että Britannia, Ranska ja Yhdysvallat muodostavat Atlantin paktin vakinaisen sotilaskomitean.

Tiedoittajat sanoivat Canadan hyväksyvän sellaisen mielipiteen, että 12 maan komitea on liian iso laatimaan niitä sotilassuunnitelmia, joita tehdään Atlantin paktin operatioita varten. Kahdeksan muun paktimaan sanottiin myös suostuneen siihen, että Britannia, Ranska ja Yhdysvallat saavat suorittaa sen työn.

Atlantin paktin neuvosto ilmoitti näistä järjestelyistä pidettyään kokouksen täällä lauantaina. Vakinaisen sotilaskomitean sanottiin kuitenkin pitävän läheistä yhteyttä yhdeksän muun paktimaan kanssa.

Tiedoituksessa sanottiin mm: "Ennenkin vakinainen komitea tekee ehdotuksia jotakin suunnitelmaa varten, tai esittää sellaista toimintaa mikä edellyttää sotavoimien, laitosten tai resurssien käyttämistä jonkin sellaisen asiapuolen taholta, joka ei ole edustettuna vakinaisessa ryhmässä, on sillä asiapuolella oikeus osallistua vakinaisen ryhmän työhön sellaisten ehdotusten laatimisesta."

Se merkitsee sitä, että jos tuo vakinainen komitea harkitsee esim. Canadan ilmavoimien tai uraaniresurssien käyttämistä paktin suunnitelmien toteuttamisessa, niin Canada kutsutaan neuvottelemaan siitä asiasta.

Churchill yksi Unkarin salaliiton alkuunpanijoita

Salaliitto pantiin alulle jo v. 1943 Titon ja brittiläisten kokouksessa, sanoi eräs vastaaja oikeudessa

Budapest. — Unkarin maanpetosjutun käsittelyssä lauantaina vastaajat selostivat salaliittolaisten suunnitelmia. He sanoivat salaliittolaisten aikoneen kukistaa äkkiä Unkarin hallituksen armeijan 10 pataljoonan avulla ja muodostaa sitten marsalkka Titon johtaman "Balkanin blokin".

Vallankaappaus aiottiin suorittaa viime toukokuussa, mutta se suunnitelma raukesi, kun ulkoministeri Rajk ja seitsemän muuta korkea-arvoista kommunistista viranomaista vangittiin.

Eräs syytetyistä, Lazar Brankov, mainitsi Winston Churchillin ja hänen poikansa Randolph Churchillin niiden henkilöiden joukossa, jotka tekivät aloitteen Unkarin salaliittoa varten. Brankov oli yhteen aikaan Jugoslavian täkäläisen lähetystön neuvonantaja.

Brankov selosti, että salaliitto Balkanin blokin muodostamista varten pantiin alulle jo v. 1943 pidetyssä kokouksessa, johon osallistuivat Tito ja Randolph Churchill sekä useita brittiläisiä upseereita, mm. Hamilton, Maclean, Selwyn, Moore, Davidson ja Hood.

Labor-hallitus alentanut Britannian punnan arvoa

10 muuta maata seurannut heti Britannian esimerkkiä; väestön elintaso alenee sen seurauksena

Lontoo. — Britannian punnan arvoa alennettiin sunnuntai-iltana 30½ prosentilla, ja heti sen jälkeen ilmoitettiin, että 10 muuta maata on alentanut rahansa arvoa suunnilleen samassa suhteessa.

Britannian punnan arvo on ollut tähän asti $4.03 ja nyt se on alhaastaan $2.80.

Rahaministeri Cripps ilmoitti radiossa labor-hallituksen toimenpiteestä. Hän sanoi, että päätös punnan arvon alentamisesta tehtiin jo ennenkuin hän lähti ulkoministeri Bevinin kanssa Washingtonin finanssikonferenssiin. Labor-hallituksen piirit ovat tähän asti jyrkästi kumonneet kaikki sellaiset huhut, että punnan arvoa alennetaan. Cripps selitti nyt:

"Me emme ilmoittaneet siitä silloin, sillä me tahdoimme sanoa siitä ensiksi amerikkalaisille ja canadalaisille ystävillemme ja kaikille commonwealthin jäsenille, ja koska tällaisten asiain järjestely ottaa jonkin verran aikaa."

Punnan arvon alentaminen merkitsee ensisijassa sitä, että Britannian väestön elintaso laskee vastaavassa määrässä. Rahaministerikin myönsi tämän seikan.

Pankit ja osakepörssit suljettiin Britanniassa maanantaina, punnan alennetun kurssin tullessa voimaan. Rahaministeriö ilmoitti, että kullan kotimainen hinta muutetaan punnan uuden kurssin mukaiseksi. Se merkitsee sitä, että Britannia maksaa kalleimman hinnan sellaisista tuontitavaroista, joiden hinta maksetaan kullalla.

Yhdysvaltain r a h a-asiainsihteeri Snyder on sanonut Washingtonissa, ettei Yhdysvallat korota kullan hintaa.

Snyder sanoi myös, että punnan arvon alentamisen pitäisi auttaa Britanniaa dollarivarojen saamisessa. Hän sanoi sitä "rakentavaksi taloudelliseksi toimenpiteeksi".

Labor-hallituksen toimenpide oli yllätys niillekin, jotka ennustivat, että punnan arvoa alennetaan, sillä kukaan ei uskonut, että sitä alennettaisiin niin paljon. Se oli finanssimaailmassa suurin sensatio v. 1931 jälkeen, jolloin Britannia siirtyi pois kultakannalta, ja siitä on hirveät vaikutukset kansainvälisillä rahamarkkinoilla.

Ottawa. — Rahaministeri Abbott ilmoitti sunnuntai-iltana, että hallitus on määrännyt keskeyttämään kaikki ulkomaisen valuutan kaupat tiistaihin asti sen takia, että Britannia on alentanut punnan arvoa 30 prosentilla.

Samanaikaisesti huhuttiin, että myös Canadan dollarin arvoa alennetaan. Rahaministeri Abbott lupasi antaa alahuoneessa maanantai-iltana lausunnon hallituksen rahapolitiikasta.

Abbott ei maininnut mitään siitä alentaako hallitus Canadan dollarin arvoa, vai jätetäänkö se entiselleen. Mutto jo kauan aikaa on puhuttu siitä, että Washingtonin taholta painostetaan myös Canadaa alentamaan dollarinsa arvoa.

Hallituspiirien taholta sanottiin uskottavan, ettei brittiläisten tavarain hinta laske Canadassa siinä määrässä kuin mitä punnan arvoa alennettiin.

Unkarin maapetosjuttu oikeuden käsiteltävänä

Syytetty sanoo Yhdysvaltain avustavan Titon johtamaa neuvostovastaista salaliittoa ja hyökkäyssuunnitelmia

Budapest. — Unkarin entinen ulko- ja sisäministeri Laszlo Rajk, jota syytetään useiden toisten henkilöiden kera maanpetoksesta, tunnusti perjantaina oikeudessa, että hän on vehkeillyt marsalkka Titon ja länsivaltain asiamiesten kanssa Unkarin hallituksen kukistamiseksi. Hän sanoi salaliittolaisten aikoneen murhata Unkarin johtavat viranomaiset ja tehdä Unkarista Jugoslavian "alusmaan".

Rajk sanoi Titon johtavan neuvostovastaista "ristiretkeä". Hän sanoi kapinasalaliiton olevan osan laajamittaisesta suunnitelmasta, jonka mukan Titon johdolla järjestettäisiin neuvostovastainen liike kaikissa kansandemokratian maissa.

Rajk selosti Titon suunnitelleen sotilaallista hyökkäystä Unkarin ja rajaseikkauksia Bulgarian kanssa sekä Kreikan sissivoimien likvidointia ja Albanian liittämistä Jugoslaviaan.

Suunnitelman mukaan olisi Rajkista tehty Unkarin uuden hallituksen titolainen pääministeri.

Rajk selosti varsin yksityiskohtaisesti miten hän on pelannut kaksinaamaista peliä kommunistien kanssa v. 1931 saakka. Hän kertoi Titon sisäministerin Alexander Rankovicin selostaneen hänelle Titon suunnitelmia ja sanoneen, että "kun toiminta alkaa, niin Yhdysvallat halvaannuttaa jollakin tavalla Neuvostoliiton siten etteivät kansandemokratian maat voi tehdä mitään".

Rajk mainitsi Yhdysvaltain entisen Unkarin-ministerin Selden Chapinin ja kaksi muuta amerikkalaista, joiden hän sanoi sekaantuneen salaliittoon. Hän mainitsi myös nimeltä Jugoslavian eräitä viranomaisia salaliiton jäseninä sekä sanoi toisten hänen kerallaan syytettyjen toimineen Britannian ja Ranskan vakoojina.

Hän sanoi saaneensa määräyksen ryhtyä vakoilemaan Yhdysvaltoja varten v. 1945. Tuon määräyksen antoi Yhdysvaltain sotilasvaltuuskunnan jäsen everstiluutnantti George Kovach.

Rajk sanoi Kovachin saaneen tietää miten hän toimi poliisien ilmiantajana ja johdatti ansaan kommunistiset ylioppilaat v. 1933. Kovach oli uhannut paljastaa hänet jos ei hän noudata amerikkalaisten määräyksiä.

"Luonnollisesti minä suostuin siihen. Koska olin oliut korkea-arvoinen hallituksen viranomainen, niin minä suostuin tiedoittamaan Amerikan viranomaisille korkeaa politiikkaa koskevista kysymyksistä ja antamaan sellaisia tietoja mitä he eivät voisi muussa tapauksessa saada", sanoi Rajk.

Hän selosti edelleen, että hän sai v. 1946 määräykset eräältä Martin Himmleriltä, joka oli Amerikan vastavakoiluvoimien jäsen. Hän kertoi Himmlerin sanoneen hänelle myöhemmin v. 1946, että hän saa sen jälkeen määräykset Jugoslaviasta.

Rajkin kera on syytettynä mm. Unkarin armeijan entinen tarkastaja kenraaliluutnantti Gyorgy Palffy.

TLC on päättänyt vaatia yleistä liittovaltion minimipalkkalakia

Minimipalkaksi esitetään 75 senttiä tunnilta sillä perusteella, että elintason vaatimukset ja työn tuottavaisuus ovat lisääntyneet

Calgary. — Canadan TLC:n vuosikokouksessa hyväksyttiin perjantaina päätöslauselma, jossa kehoitetaan saattamaan voimaan liittovaltion minimipalkkalaki, koska työn tuottavaisuus ja elintason vaatimukset ovat lisääntyneet. Minimipalkaksi ehdotetaan 75 senttiä tunnilta.

AFL:n järjestäjä Harry Simon sanoi, että järjestymättömät työläiset saavat joissakin maakunnissa niinkin alhaista palkkaa kuin 40 senttiä tunnilta, ja sellaiset maakunnat kannustavat unionvastaisia työnantajia perustamaan sinne teollisuuslaitoksiaan sekä käyttämään hyväkseen halpaa työvoimaa.

Tätä päätöslauselmaa vastustivat mm. kirjapainotyöläisten union edustaja Robert Brown, Torontosta ja rautatietyöntekijöiden edustaja Robert Holmes, Winnipegistä. He sanoivat, että työläisten pitäisi yrittää korottaa palkkojaan union toiminnan avulla, eikä hallituksen lakien kautta.

Toisessa päätöslauselmassa kehoitetaan antamaan 40-tuntinen työviikko kaikille valtion virkailijoille ja työläisille. Liittohallitusta kehoitetaan esittämään johtavaa osaa edistysmielisissä menettelytavoissa työväestöä kohtaan. Hallitusta kehoitetaan antamaan myös urakoita vain sellaisille työnantajille, jotka pitävät union työvoimaa.

CSU:n taholta levitettiin kokouksen edustajille lentolehtiä, joissa puolustetaan CSU:n asiaa. Merimiesunion sihteeri T. G. McManus saapui Calgaryyn perjantaina ja keskusteli CSU:n kannattajien kanssa.

CSU erosi äskettäin Canadan TLC:sta siinä mielessä, ettei sitä koskeva riitakysymys aiheuttaisi pahaa hajaannusta TLC:n vuosikokouksessa. McManus sanoi, ettei hänen unionsa yritä päästä takaisin TLC:n jäseneksi.

TLC:n johtokunta on esittänyt, että CSU eroitettaisiin pysyväisesti TLC:sta ja sen kysymyksen odotetaan tulevan esille vuosikokouksessa maanantaina. Oikeistolaisten odotetaan silloin ryhtyvän yleiseen hyökkäykseen järjestön vasemmistoa vastaan ja vaativan, että TLC:n uniot on puhdistettava täydellisesti sellaisista aineksista, jotka eivät hyväksy kapitalistien nykyistä valtapolitiikkaa ja sotasuunnitelmia.

CSU:n asiaa selostetaan kahdessa eri lentolehdessä. Toisessa selostetaan TLC:n ja AFL:n johtokunnan välistä riitaa, joka johtui siitä, että TLC tuki merimiesten uniota. Toisessa lentolehdessä on jäljennös kirjeestä, jonka TLC:n presidentti Bengough lähetti kaikille TLC:n unioille ja jossa puolustettiin TLC:n autonomiaa AFL:n johtajia vastaan.

Vuosikokouksessa päätettiin edelliseltä päivänä omaksua luja asenne Canadassa harjoitettavaa rotu- ja uskonvainoa vastaan, sekä tuomittiin työnsaannissa ilmenevä diskriminointi. Kokous päätti kehoittaa liittovaltiota, maakuntia ja kuntia säätämään asetuksia sitä varten, että työläisiä kohdeltaisiin oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.

Kokouksessa hyväksyttiin rotuvainoa tutkineen komitean raportti, jossa sanottiin mm. Torontessa suoritettujen tutkimusten osoittaneen, ettei yhtään juutalaista henkilöä ole erään sikäläisen pankin palveluksessa. Toronton poliisivoimissa ei ole yhtään juutalaista eikä neekeriä ja siellä harjoitetaan myös laajassa mitassa diskriminointia työ- ja toimipaikkojen antamisessa, erikoisesti vakuutus-, laitoksissa, pankeissa, luottovhtiöissä ja osakkeiden välityksliikkeissä. Roomalaiskatolisia, juutalaisia ja neekereitä on vain harvassa tapauksessa kunnallisten virastojen palveluksessa.

Rotudiskriminointia h a r joitetaan myös muualla. Useissa maakunnissa tapahtuu hyvin usein sellaista, että henkilöiltä kielletään pääsy hotelleihin ja ravintoloihin rodun perusteella. Se on varsin yleistä varsinkin ns. kesähotelleissa.

Raportissa mainitaan useita yksityiskohtaisia esimerkkejä siitä miten henkilöitä vastaan diskriminoidaan sukuperän takia.

Pakottivat lentokoneen menemään Ruotsiin

Tukholma. — Viisi puolalaista pakotti perjantaina ampuma-aseilla uhaten erään puolalaisen matkustajalentokoneen ohjaajan lentämään Ruotsiin, missä he pyysivät turvapaikkaa ja suojelusta "poliittisina pakolaisina".

Lentokoneen piti lentää Danzigista Lodziin, keski-Puolaan, mutta koneen ohjaaja pakotettiin muuttamaan suuntaa ja lentämään pohjoiseen Ruotsiin.

Lentokoneessa oli 20 henkilöä. Se laskeutui eräälle sotilaslentokentälle Nykopingin lähellä. Valtion poliisi pidätti kaikki koneen matkustajat. Koneen muut matkustajat sanoivat Ruotsin viranomaisille, että he tahtovat palata Puolaan. Nykopingin sotilaslentokentän päällikkö everstiluutnantti Falk sanoi, että ruotsalaiset antavat lentokoneelle gasoliinia ja sen sallitaan lentää Puolaan lauantaina.

Poliittisina pakolaisina esiintyvät miehet viedään Tukholmaan poliisipäämajaan, missä valtion komissio tutkii heidän asiaansa. Ulkoministeriön edustaja sanoi, ettei tehdä päätöstä turvapaikan antamisesta puolalaisille ennenkuin poliisi on suorittanut perinpohjaiset tutkimukset.

Alustavissa kuulusteluissa lentokoneen muut matkustajat kieltäytyivät istumasta pakolaisten lähellä. Kuulustelun perusteella poliisi antoi tapauksesta seuraavan selostuksen: Lentokone lähti Danzigista Lodziin. Noin 10 minuutin kuluttua lähdöstä vetivät nuorukaiset esiin aseensa ja käskivät toisten matkustajien pysyä istuimillaan. Kaksi jäi vartioimaan matkustajia ja kolme meni koneen etuosaan pistoolit kädessä. Yksi uhkasi aseella lentäjää ja määräsi hänet kääntymään pohjoiseen. Toiset pitivät huolen toisesta lentäjästä ja radiomiehestä.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Leivän hinta on jo kohonnut Britanniassa punnan arvon alentamisen seurauksena. Eräät työväen uniot vaativat korottamaan palkkoja elinkustannusten kohoamisen vuoksi, mutta labor-hallituksen rahaministeri Cripps sanoi, ettei palkkoja koroteta vaikka elintaso alenee.

Ottawa. — Rahaministeri Abbott ilmoitti eilisiltana alahuoneessa, että Canadan dollarin arvoa alennetaan 10 proz. tästä päivästä alkaen. Se merkitsee ensisijassa sitä, että kaikkien Yhdysvalloista tuotujen tarvikkeiden hinta nousee vähintään 10 prosentilla ja elinkustannukset nousevat sen mukaisesti. Kullan hinta nostetaan 38 dollariin 50 senttiin unssilta.

Lontoo. — Ainakin 18 maata, mm. Skandinavian maat ja Suomi, seurasi eilisiltaan mennessä Britannian esimerkkiä ja alensi rahansa arvoa. Moskovan radiolähetyksessä sanottiin, että Britannian labor-hallitus kumarsi jälleen Wall Streetin piireille alentaessaan punnan arvon, ja Euroopan marshalloitujen maiden työläisten on nyt tehtävä yhä kovemmin työtä entistä huonommalla palkalla.

New York. — Neuvostoliiton ulkoministeri Vishinsky saapui tänne YK:n yleiskokouksen istuntoa varten. Hän sanoi lehtimiehille antamassaan lausunnossa, että YK voi ratkaista sen edessä olevat kysymykset jos sen jäsenmaat osoittavat hyvää tahtoa.

Pittsburgh, Pa. — Useimmat 480,000 hiilikaivostyöläisestä keskeyttivät eilen työt hiilikaivoksissa. Terästyöläiset uhkaavat ryhtyä lakkoon jos eivät teräsyhtiöt hyväksy Trumanin komitean esitystä, ja autotyöläiset uhkaavat ryhtyä lakkoon Ford-yhtiötä vastaan.

Washingon. — Yhdysvaltain valtiodepartmentti ilmoitti Neuvostoliiton hyväksyneen sellaisen esityksen, että suurvallat ryhtyisivät uudelleen neuvottelemaan Itävallan rauhansopimuksesta.

Snyder vain "neuvoi" Eurooppaa

Washington. — Raha-asiainsihteeri Snyder sanoi viikon lopulla olevansa sitä mieltä, että dollarin puutetta potevien Euroopan maiden hallitusten on alennettava rahansa arvoa, jotta ne voisivat lisätä vientikauppaansa Yhdysvaltoihin.

Snyder korosti näitä näkökohtiaan lehtimiehille kansainvälisen pankin ja rahaston konferenssin päättyessä.

Hän väitti kuitenkin, ettei hän ole painostanut mitään hallitusta alentamaan rahansa arvoa sen paremmin konferenssissa kuin yksityisissä keskusteluissakaan. Snyder väitti myös, ettei vät minkään maan valtuuskunnat ole mainineet mitään siitä aikovatko heidän hallituksensa alentaa rahan arvoa. Hän sanoi sen ehkä johtuneen siitä, että sellaiset tiedot voisivat vuotaa ulos ja aiheuttaa häiriötä maailman rahamarkkinoilla ennenkuin rahan arvo alennetaan".

Snyderin lausunto ei kuitenkaan nähtävästi ollut aivan totuuden mukainen, sillä labor-hallituksen rahaministeri Cripps sanoi sunnuntai-iltana radiopuheessaan ilmoittaessaan punnan arvon alentamisesta, että "me ahdoimme ilmoittaa siitä ensiksi amerikkalaisille ja canadalaisille ystävillemme".

Kansainvälisen pankin ja rahaston seuraava konferenssi päätettiin pitää Parisissa v. 1950 syyskuussa.

Labor-puolueen puhdistus Australiassa

Sydney. — ALN) — Australian labor-puolueen johto puhdistaa nyt puoluetta eroittamalla puolueesta neljä henkilöt, jotka toimivat aktiivisesti hiilikaivostyöläisten äskeisissä lakoissa.

Labor-puolueen New South Walesin jaosto on eroittanut viisi jäsentä sen tähden, että he järjestivät erään kokouksen lakkolaisten tukemista varten.

Työnseisaus USA:n hiilikaivoksissa

Kaivosmiehet närkästyneet, kun yhtiöt eivät suorita maksuja huoltorahastoon

Pittsburgh, Pa. — Maanantaina tiedoitettiin, että Yhdysvaltain hiilikaivoksissa saattaa tulla yleinen työnseisaus. Hiilikaivostyöläiset ovat närkästyneet sen johdosta, että työehtosopimusneuvottelut ovat pitkittyneet ja eläkemaksujen suorittaminen union huoltorahastoon on lopetettu.

Hiilikaivostyöläisten union osastot pitivät viikon vaihteessa kokouksia, joissa keskusteltiin tilanteesta. Näyttää siltä, että tulee yleinen työnseisaus hiilikaivoksissa, vaikkei lakkokutsua olekaan annettu union taholta.

Union viidennen piirin presidentti John P. Busarello sanoi kaivostyöläisten närkästyneen pahasti. Hän arveli, etteivät kaivosmiehet mene töihin maanantaina.

Union kolme osastoa Johnstownissa, Pennsylvanian hiilialueen keskustassa, päätti ettei mennä töihin ennenkuin on saatu sopimus tai kunnes yhtiöt ryhtyvät taas maksamaan unioon huoltorahastoon. Pennsylvanian pehmeähiilikaivoksissa on noin 100,000 ja kovahiilikaivoksissa noin 80,000 työläistä.

Rock Springs, Wyo. — UMW:n 22. piirin presidentti Houston Martin ilmoitti perjantaina, että 8,000 kaivostyöläistä Utahissa ja Wyomingissa on keskeyttänyt työtä, eivätkä mene takaisin kaivoksiin ennenkuin saavat sopimuksen.

Washington. — John L. Lewis ilmoitti perjantaina, että eläkkeiden maksaminen vanhoille kaivosmiehille union huoltorahastosta on keskeytetty. Lewis neuvotteli viisi tuntia rahaston johtokunnan kanssa ja ilmoitti sitten eläkemaksujen keskeyttämisestä.

Lewis sanoi, että useat kaivosyhtiöt, varsinkin etelävaltioissa toimivat yhtiöt, ovat lakanneet suorittamasta maksuja union huoltorahastoon. Kaivosyhtiöiden pitäisi antaa 20 senttiä hiilitonnia kohden union huoltorahastoon. Lewis on uhannut panna hiilikaivosteollisuuden seisaustilaan jos eivät yhtiöt suorita maksuja huoltorahastoon. Kaivosyhtiöt ovat välttäneet ettei vät ne ole velvolliset suorittamaan maksuja union huoltorahastoon, kun union kanssa tehty sopimus on päättynyt, eikä ole tehty uutta sopimusta.

Tulevatko union jäsenmaksut verovapaiksi?

Ottawa. — Tuloministeri McCann sanoi alahuoneen istunnossa perjantaina, että hän ilmoittaa tällä viikolla alahuoneen jäsenille siitä, voidaanko union jäsenveromenot vähentää tuloista tuloverokaavetta täytettäessä.

Stanley Knowles kysyi aikaisemmin että mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy union jäsenverojen vapauttamiseksi tuloveron alaisuudesta. Kysymyksensä yhteydessä mr. Knowles viittasi eräässeen tapaukseen, missä oli tehty tällainen verohuojennus jonkun elokuvakoneen käyttäjän suhteen, oikeuden päätöksen perusteella.

Kumityöläisten unio kannattaa hajoitusta

Toronto. — United Rubber, Cork, Linoleum and Plastic Workers of American oikeistolainen johtokunta hyväksyi kokouksessaan päätöslauselman, jossa luvataan tukea CIO:n presidentti Philip Murrayn kampanjaa CIO:n puhdistamiseksi kommunisteista.

Kehoitti valmistumaan uutta maailmansotaa varten

Ottawa. — Canadan pääesikunnan entinen päällikkö kenraali H. D. G. Crerar sanoi lauantai-iltana, että kansainvälinen tilanne on nykyään ikävämpi kuin mitä se oli v. 1938 ennen toista maailmansotaa ja hän kehoitti valmistautumaan mahdollisen uuden sodan varalle.

Kenraali Crerar puhui Britannian Pohjakunnan veteraanien liiton konventsion yhteydessä järjestetyillä päivällisillä. Hän kehoitti järjestämään maan ja muut brittiläisen commonwealthin maat "täyteen sotilaspuolustukseen mahdollisen hyökkäyksen varalle".

Kenraali Crerar sanoi olevansa sitä mieltä, että Britannian valtakunnan veteraanien liiton jäsenten "olisi käytettävä vaikutusvaltaansa ja kokemuksiaan sitä varten, että mahdollisessa tulevassa sodassa heidän poikansa voisivat taistella käyttämällä täydellisesti hyväkseen menneisyyden katkeria opetuksia ja entisten sotien kokemuksia".

Hän sanoi sotaveteraanien järjestöjen olevan täysin vastuunalaisia siitä ja niiden on täytettävä se vastuunalaisuus aktiivisesti.

Crerar sanoi maailman jakautuneen nyt yhtä selvästi kahteen toisiaan kohtaan vihamieliseen valtaryhmään kuin mitä se oli 30-vuosiluvun lopulla.

"Me commonwealthin ja imperiumin maat emme odota uuden sodan puhkeamista ennenkuin ryhdymme tekemään valmisteluja ja järjestämään sotilaallista voimaamme", sanoi hän.

Ryöstömurhasta hirttotuomio

Welland. — Täällä lauantaina päättyneessä oikeuskuulustelussa julistettiin 27-vuotias John William Christian syylliseksi huhtikuun 13 päivänä tapahtuneeseen 68-vuotiaan Jacob Koaballin murhaan. Christian hirtetään joulukuun 7 pnä. Murhan syyksi katsottiin ryöstöyritys.

Kuristaja joutuu hirtettäväksi

Vancouver. — 34-vuotias Walter Prestyko, joka kesäkuun 5 pnä kuristi 66-vuotiaan Michael Geluchin kuoliaaksi, on tuomittu hirtettäväksi joulukuun 7 pnä. Tuomio annettiin viime lauantaina.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Sukst. Editor W. Ekfund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application.
Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 6.00 6 kk. 3.25 3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.80
Suomessa: 1 vk. 7.50 6 kk. 4.25

Eräs 5-vuotispäivä

Eilen, syyskuun 19 pnä tuli kuluneeksi viisi vuotta siitä jolloin Suomen kansa pääsi pois sodasta, jolloin välirauhan sopimuksella sinetöitiin Suomen fasistimielisten hallitsijain sotapolitiikan epäonnistuminen.

Sen jälkeen on kehitys kulkenut nopeassa tahdissa Suomessa. Parisissa elokuussa 1946 pidetyssä rauhankonferenssissa hahmoiteltu rauhansopimus sai pian sen jälkeen New Yorkissa pidetyssä ulkoministerineuvoston kokouksessa lopullisen hyväksymisensä ja tammikuun lopulla 1947 Suomen eduskunta hyväksyi rauhansopimuksen ja valtuutti hallituksen sen ratifioimaan. Rauhansopimustekstin tallettaminen Moskovassa ja Lontoossa, joka tapahtui syyskuun 15 päivänä 1947, oli viimeinen muodollisuus rauhan olotilaan pääsyssä, mikä prosessi alkoi viisi vuotta sitten, jolloin Rytin, Tannerin ja kumpp. tuhoisa sotapolitiikka päättyi täydelliseen romahdukseen.

Välirauha ja sitä seurannut rauhansopimus ovat luonnollisesti hävityn sodan tuloksia. Rytin, Tannerin ja kumppanien asevelisota Hitlerin Saksan rinnalla Neuvostoliittoa ja muita demokraattisia maita vastaan aiheutti Suomen kansalle sanoinkuvaamattomia kärsimyksiä sodan aikana, kymmeniä tuhansia parhaitten miesten ja naisten menetyksiä ja lopuksi raskaat sotakorvausmenot, vaikka ne eivät voineet edes osittainkaan korvata sitä tuhoa mitä rytiläisten sodankäynti liittolaisille ja erikoisesti Neuvostoliitolle aiheutti.

Mutta akselivaltojen häviö oli sittenkin myös Suomen kansan pelastus, sillä kiertämätön tosiasia on, että jos Saksa ja sen liittolaiset olisivat sodan voittaneet, Suomesta olisi varmasti tullut Saksan alusmaa ja suomalaisista Saksan "herren volkin" renkejä ja piikoja. Rytin ja Tannerin sotahäviö oli siis kaikista menetyksistä huolimatta Suomen kansan voitto. Se antoi myös historiallisen tuomion sille onnettomalle politiikalle, mistä Suomen presidentti Paasikivi rauhansopimusjuhlassa sanoi mm.: "Me olemme käyneet kovaa koulua, ja meidän on käytettävä hyväksi kokemuksemme löytääksemme tulevaisuudessa oikeat ratkaisut . . ."

Välirauha ja sitä seurannut rauhansopimus avasi Suomessa vankilan portit työväenjärjestöjen jäsenille ja muille demokraattisille voimille, lakkautti suojeluskunnan ja muut fasistiset järjestöt ja takasi poliittisten artiklainsa avulla demokraattisten oikeuksien säilymisen.

Niinpä sitten nähtiinkin tässä sotilaallisen ja taloudellisen perikadon ääreen joutuneessa synnyinmaassamme aivan vertaansa vailla olevaa demokraattista innostusta ja toimintatarmoa. Laittomuuden olosuhteissa olleesta vasemmistotyöväenliikkeestä tuli yksi johtava poliittinen voima. Ammattiyhdistykset kasvoivat äärettömän nopeasti ja vasemmiston sanomalehdistö nousi kaikkien vaikeuksien ja vastuksien läpi. Mutta mikä ihmeellisintä, SKDL:n johdolla muodostettu paljon parjattu Pekkalan hallitus sai lyhyen toimintakauden aikana — kiitos Suomen työmiehen ja talonpojan uurastukselle — nostetuksi maansa pois siitä pulan ja ahdinkon allikosta, mihin sotapolitiikot Suomen johtivat.

Sen jälkeen tuli kuitenkin vielä yksi väliaikainen takatalvi. Yhdistynyt porvaristo ja sen apulaiseksi antautunut varjoslainen sosialidemokraattinen johto, saivat suomalaiset valitsijat hämätyksi siinä määrin, että vaalien jälkeen voitiin muodostaa kokoomuspuolueen linjan mukaan toimiva oikeistososialidemokraattinen "työväenhallitus", minkä tähänastisina saavutuksina voidaan todeta: Lakkolaisten piekseminen Helsingissä, työläisveren vuodattaminen ja yhden työläisen surmaaminen Kemissä, demokratisoidun valpon lakkauttaminen ja vanhan ohranan henkiinherättäminen, Yleisradion demokratisoimisen hyväksi korvaamattomia palveluksia tehneen yleisjohtajan Hella Wuolijoen lain ja hyvien tapojen vastainen erottaminen, Suomen markan arvon alentaminen Wall Streetin rahamiesten hyväksi ja SAK:n hajoittaminen sekä joukkomittaisen työttömyyden aiheuttaminen. Samalla sanoen herrat Fagerholm ja Varjonen ovat osoittaneet, että he eivät ole mitään oppineet eivätkä mitään unhoittaneet. He yrittävät keinoja valitsematta kääntää historian lehtiä taaksepäin ja toteuttaa sitä samaa taantumuksellista ohjelmaa Suomen kansan parhaita etuja vastaan, mikä päättyi viisi vuotta sitten tehtyyn aselepoon. Ryti, Tanner ja kumppanit joutuivat silloin ristikkojen taakse tekojaan harkitsemaan mutta näitä seikkoja ei ilmeisestikään nykyisten hallitusherrain keskuudessa enää muisteta.

Varmaa kuitenkin on, että Suomen kansaa ei koskaan enää saada narratuksi "bolshevismivastaiseksi linnakkeeksi" ja "lännen fasismin etuvartioksi". Suomen kansa ei varmaankaan alistu enää Wall Streetin hyväksi sormiaan polttamaan, eikä liioin hyväksy ulkomaalaisten isäntien ja kotimaisten suurporhojen hyväksi toimivan "työväenhallituksen" pitkäaikaista komentoa. Loppujen lopuksikin on siten, että käyty sota jätti jotakin jälkeensä — Suomen kansan joukkomittaisen valveutumisen, rauhansopimuksen poliittiset artiklat demokraattisen hallitusjärjestelmän puolesta ja kansainvälisesti suuresti muuttuneet voimasuhteet, rauhan demokratian ja sosialismin hyväksi. Oikeistososialidemokraattisten johtajien intoilu Wall Streetin pankkiirien ja Suomen suurporhojen hyväksi, heidän kansallinen ja kansainvälinen vehkeilynsä Suomen kansaa vastaan ja heidän tyhmyyttä lähentelevä sokeutensa maailman tilannetta arvioidessaan, ei voi tehdä mitään muuta kuin nopestuttaa sosialidemokraattisten harhakuvien pois kitkemistä Suomen kansanjoukkojen keskuudessa.

Suomen kansa ei halua uusia sitä, mikä tapahtui ennen välirauhansopimuksen tekoa viisi vuotta sitten ja asiastaan tietoista kansaa ei voida väkisin viedä uutta kertaa sodan alttarille.

Miksi se on tärkeätä?

Hampurissa, Britannian miehitysalueen keskuksessa Saksassa on oikeuskuulustelu ollut useita viikkoja käynnissä. Mutta Canadan lehdistö tuskin mainitsee siitä. Kenttämarsalkka von Mansteinia vastaan on esitetty 17 syytettä, jotka luetellaan 70,000 sanaa käsittävässä brittiläisen oikeuden laatimassa syytekirjelmässä. Näin kirjoittaa Canadian Tribunen toimittaja Leslie Morris mainitun lehden viimeksi-ilmestyneessä pakinassaan ja selittää:

Ensimmäisessä syytöksessä luetellaan 23 tapausta, missä Puolan kansalaisia ammuttiin, poltettiin kuoliaaksi, tapettiin käsikranaateilla tai hukutettiin syyskuun toisen ja lokakuun 25. päivän välisenä aikana v. 1939. Toisessa ja kolmannessa syytöksessä käsitellään Puolan kampanjan aikana suoritettuja kauhuntöitä.

Neljännestä kahdeksanteen syytökseen selitetään, että Donin laaksossa Manstein määräsi murhaamaan Neuvostoliiton poliittiset upseerit, tappamaan Neuvostoliitolta saatuja sotavankeja ja yli 70,00 siviili-ihmistä.

Yhdeksännestä yhteentoista syytökseen sanotaan, että Manstein komensi murhaamaan ampumalla, hukuttamalla, hirttämällä tai kaasuttamalla yli 100,000 Neuvostoliiton kansalaista . . .

Toisin kuin Nyrnbergin oikeuskuulustelussa v. 1946 (Göring ja Ribbentrop) Manstein voi nyt käyttää "kylmää sotaa" puolustuksena perustana. Asiallisesti puhuen hän sanoo puolustusasiamiestensä suun kautta (yksi niistä on R. T. Paget, työväenpuolueen parlamenttijäsen!) että loppujen lopuksi tapetut ihmiset olivat vain Neuvostoliiton kansalaisia, joita vastaan nykyiset kenraalit nyt avoimesti suunnittelevat atomisotaa?

Kaikki mitä tähän lisätään, se on oikeastaan pahasta. Sallittakoon kuitenkin tehdä pari reunahuomautusta. Winston Churchillin kerrotaan lahjoittaneen 25 puntaa Mansteinin puolustusrahastoon, jota eräät brittiläiset toryt keräävät! Manstein on kuulema "liian vanha" (61-vuotias) ja häntä on "pidetty liian kauan vankilassa" jne. Kun suuret päivälehdet vaikenevat joko kokonaan tällaisista asioista tai hukuttavat ne sotapropagandansa ja sensatiouutistensa paljouteen, niin silloin on ilmeistä, että Tribunen kaltaiset työväenlehdet — jolla lokakuun aikana on erikoinen rahoittamiskampanja — ovat välttämättömiä tiedon välittäjiä kaikille niille, jotka rakastavat totuutta ja vihaavat vääryyttä. Siksi on myös Vapauden levitysryntäys ensiluokkaisen tärkeä poliittinen tehtävä tulevan lokakuun aikana.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Tänään täyttää **Matti Ponne** Wahnapitaessa 50 vuotta. Onnittelumme päivän sankarille!

Mitä muut sanovat

CANADASSA ON VIELÄ JOITAKIN AIKA MESTAREITA

Chicago. — Työläistä ei tulisi erottaa työstä sen vuoksi, että hän kiroilee "kovasti ja äänekkäästi" kuuluu kansallisen työsuhdelautakunnan (NLRB) päätös. Työsuhdelautakunta suositteli Edna Ruggles-nimisen työläisnaisen takaisin työhön ottamista . . .

Välttäen, että kiroileminen ei johdu mistään moraalisen järjen puutteesta, työsuhdelautakunnan puolesta asiaa tutkimaan asetettu Louis Plost asettui puolustamaankin kiroilemista "kadotettuna jalona taiteena" mutta lisäsi siihen ". . . herra varjelkoon, vain pelkkä kalpea sijainen on jälellä. Sanat muistetaan, mutta sävel on jäänyt unholaan." — Eteenpäin.

• • •

TERÄSTYÖLÄISTEN UNION PETOS YHDYSVALLOISSA

Kaksi kuukautta kestäneen odotuksen jälkeen terästyöläiset saivat lukea viime tiistai-aamuna lehdestä, että heidän unionsa johto on polvistunut teräsporhojen ja Trumanin hallituksen edessä palkankorotuskysymyksessä. Kahdentoista ja puolen prosentin palkankorotusvaatimuksesta on luovuttu ja hyväksytty Trumanin tutkijakomitean suositus armopalasta vakuutus- ja eläkerahastoon . . . Toiveissa petyttiin. Johto petti . . .

— Työmies.

• • •

KYLMÄN SODAN "LABOR FRONTTI"

Asketään U. S. News-niminen finanssijulkaisu tietää kertoa, että lokakuun 31 p. kokoontuvassa CIO:n kansallisessa konventionissa tulee keskittämään kaikki voimansa edistysmielisten unioiden ja niiden johtajien ja 600,000 jäsenen erottamiseksi CIO järjestöstä . . .

Käyttääksemme tämän porvarillisen finanssilehden omaa sanontaa, ennustaa se seuraavaa: "Hajaannus CIO:n keskuudessa on laajentunut viimeisten kuukausien aikana. Haukkumanimien aikakausi on ohitse ja toiminnan aika on alkamassa . . . CIO:n kansallisessa konventionissa tulee huippuvirkailijoilla olemaan käsissään tarpeellinen äänimäärä vasemmistolaisten unioiden erottamiseen . . ."

Yhläoleva tieto tulee, kuten sanottu, finanssilpirien keskuudesta. Ne ovat läheisessä menneisyydessä kuitenkin olleet ihmeen hyvin jo ennakolta tietoisia siitä mitä kylmän sodan "labor frontilla" tulee tapahtumaan . . . — Eteenpäin.

• • •

PAINETTIIN VILLASELLA

Kiinan asioita koskevassa Yhdysvaltain hallituksen "Valkoisesta kirjasta on jätetty pois sellaista, joka olisi tehnyt mitättömiksi ne väitteet, joita on tehty julkaistujen asiakirjojen perusteella. Siinä ei julkaista Wedemeyerin ja Chiang Kai-shekin välillä tapahtunutta kirjeenvaihtoa ja esitettyjä selostuksia ennen kenraali Marshallin Kiinaan saapumista, eikä myöskään Marshallin ja Chiang Kai-shekin välistä kirjeenvaihtoa. Jos ne olisi julkaistu kokonaisuudessaan, olisi niiden perusteella jouduttu kertakaikkiaan erilaisiin johtopäätöksiin kuin mitä valtiosihteerin virasto on antanut Amerikan kansalle." — The Canadian Far Eastern Newsletter.

Englannin labouristien konkurssipesä

Aikamme maailmanhistorian suuria kääänteitä ovat, paitsi sosialistisen Neuvostolliton mahtava kehitys ja Kiinan vallankumous, Englannin asteettainen vajoaminen mitättömyyteen ja Yhdysvaltain nousu sen maailmanvallan perijäksi ja kapitalistisen maailman valtiaaksi. Vuokra- ja lainasopimuksen nojalla Englanti jo sodan aikana joutui kasvavaan velkaan ja alueluovutuksiin Yhdysvalloille. Sodan jälkeen Labour Partyn noustua hallitukseen kesällä 1945 olisi tässä kehityksessä voinut tapahtua muutos mikäli Labour-hallitus olisi tarkoittanut ohjelmassaan julistamallaan kansallistamisella ja rauhaa vakiinnuttavalla tasapainopolitiikalla totta. Niin ei kuitenkaan käynyt. Jossakin Strassburgin "eurooppalaisessa parlamentissa" Englanti voi vielä leikitellä vanhalla tasapainopolitiikallaan, mutta suurpolitiikassa maapallon mittakaavassa se on siitä luopunut. Vuonna 1945 solmiamallaan dollarilainasopimuksella Englanti on sitonut itsensä Yhdysvaltain suurpääomaan. Kansainvälisessä politiikassa se on varauksettomasti sitonut itsensä Yhdysvaltain hyökkäävään imperialismiin. Sato tästä antautumispolitiikasta on kypsynyt. Englanti saa nähdä Yhdysvaltain pala palalta ahmivan imperiumiaan. Washingtonissa alkaneessa Yhdysvaltain, Englannin ja Canadan ulko- ja rahaministerien välisessä konferenssissa se saa niellä Wall Streetin dollariavun katkeran kalkin luovuttamalla lisää imperiumistaan.

Jo sodan aikana kahmi Yhdysvallat laina- ja vuokrasopimuksen varjolla käsiinsä Amerikan mantereella olevat Englannin tukikohdat ja syrjäytti sen pääoman sikäläisiltä markkinoilta. Myös Afrikan maanosassa Yhdysvallat sai jalansijan mitä se sodan jälkeen on käyttänyt hyväkseen ryhtymällä niin Englannin kuin Ranskankin siirtomaiden valtaamiseen omalle pääomavientilleen. Toisella puolen on se kehittänyt pääomanvientiään ja kauppaansa Australiaan, niin että se myös tässä imperiuminmaassa on syrjäyttänyt Englannin. Koko Etelä-Amerikassa — Taka- ja Etu-Intiassa — on käynnissä Yhdysvaltain finanssivaltaus. Länsi-Idässä, arabialaisessa maailmassa, käydään Yhdyvaltain ja Englannin välillä katkeraa kamppailua öljystä, mistä Syyrian kaksi äskeistä vallankaappausta antoivat havainnollisen näytteen, mutta samalla näytteen siitä, että Englanti joissakin tapauksissa vielä uskaltaa ryhtyä vastavetoihin. Kahden suurpääoman ryhmän välinen maailmankamppailu alkaa kuitenkin muodostua Englannille yhä toivottommaksi. Yhdysvallat pyrkii syrjäyttämään sen myös eurooppalaisilta markkinoilta ja ottaa haltuunsa Englannin jättämät sotilaalliset tyhjiöt. Kuten Englannin 1947 oli luovutettava imperialististen etujen puolustus Kreikassa Yhdysvaltain käsiin, niin sen nyt on täytynyt nöyrtyä pyytämään Yhdysvaltain apua Tyynen- ja Intianmeren tukikohtajärjestelmän puolustuksessa. Englannin tukikohtasysteemin runko, jota ulottuu Gibraltarista Suezin ja Singaporen kautta Hongkongiin alkaa oleellisesti olla Yhdysvaltain käsissä.

Tämä Englannin omistusten ja etujen asteittainen siirtyminen Yhdysvaltain käsiin johtuu alunperin tietysti Englannin heikentymisestä ensimmäisessä ja toisessa maailmansodassa, mutta tämän kehityksen on täydentänyt ja sen jarruttamisen tehnyt tehottomaksi Englannin joutuminen ensin vuokra- ja lainasopimuksen, sitten dollarilainasopimuksen ja lopuksi Marshall-avun kautta Yhdysvalloista riippuvaisuussuhteeseen. Tämän riippuvaisuussuhteen nojalla on Yhdysvallat tehnyt tyhjäksi Englannin yritykset päästä suurisuuntaiseen kauppavaihtoon Neuvostoliiton kanssa, pakottanut sen perätymään kauppasopimuksesta Argentinan kanssa ja ylipäänsä estänyt sitä vapautumasta niistä ankarista ehdoista, joita lainasopimukseen on sisällytetty. Se on jopa sekaantunut Englannin sisäisiin asioihinkin vaatien Labour-hallitusta peräättymään kansallistamistoimenpiteistään ja sosiaalisista uudistuksistaan ja onpa jo heitetty esiin ajatus Englannin liittymisestä osavaltionsa Yhdysvaltoihin. Se että Englanti on voinut lisätä teollisuustuotantoaan 40 prosenttia ja vientiään 50 pros. sodanedellisestä tasostaan ei tunnu tuottavan mitään siunausta: kaiken imee ahnas amerikkalainen velkoja, dollarivelka kasvaa, kultavarat ehtyvät ja valtion vararikko häämöttää jo nurkan takana.

Kun Englannin rahaministeri Sir Stafford Cripps varustautui lähtemään Washingtoniin taskussaan hallituksen päätös vastustaa Yhdysvaltain vaatimaa punnan devalvatiota, häntä saattoivat kansanjoukon eläköön huudot. Kaikki merkit ennustavat kuitenkin, että tätä sankarillista elettä seuraa nöyryyttävä antautuminen. Neljässä vuodessa on Labour-hallitus pelannut käsistään brittiläisen imperiumin, Englannin riippumattomuuden, uudistuspolitiikkansa ja — kaiken tuloksensa ilmeisesti — oman olemassaolonsa Wall Streetin taskuun.

(Kirjoitettu ennen punnan arvon alentamista).

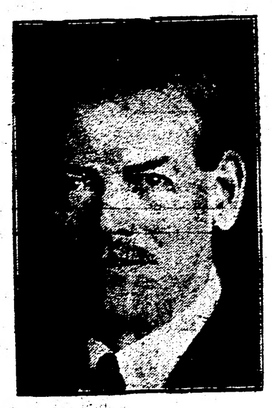

EBOAA VIRASTAAN

Sitten vuoden 1947 Trades and Labor Congress of Canadan sihteerirahastonhoitajana toiminut John W. Buckley on ilmoittanut Calgaryssa koolla olevassa vuosikokouksessa, että hän luopuu sihteerin toimesta. Mr. Buckley on ollut noin 50 vuoden ajan mukana unioiden toiminnassa ja tuli erikoisen huomatuksi toimiessaan vuosikausien ajat erittäin tahdikkaasti AFL:n Toronto District Labor Councilin sihteerinä.

Aku Korhonen kuoli viime yönä

Lehtemme painoon mennessä tänä aamuna saapui surusanoma, että Aku Korhonen, joka kesä- ja heinäkuun vaihteessa sairastui yht'äkkiä vaikeaan veritautiin (leukemiaan), kuoli Toronton Western-sairaalassa viime yönä kello 12.45.

Aku Korhonen, joka sodan jälkeen suoritti Sirola-opiston tutkinnon Suomessa vieraillessaan, tuli Canadassa suorittamansa puhuja- ja luennoitsijamatkansa jälkeen Vapauden toimitukseen toukokuun 15 pnä. Iloisena, pirteänä ja innokkaana miehenä Korhonen oli silloin vielä terve ja elinvoimainen ja hänen toimintansa Vapauden toimituksessa kuten sitä edeltäneissäkin tehtävissä oli hyvin lupaavaa Canadan suomalaisten työväenliikkeelle.

Mutta kesäkuun loppupuolella hän rupesi tuntemaan kummaa väsymystä ja mentyään Dominion-päivän jälkeisellä viikolla lääkäriin, hänessä havaittiin monien tutkimusten jälkeen olevan tämä parantumaton veritauti, jota sanotaan myös verisyöväksi. Korhosen omaiset, erikoisesti hänen vaimonsa Irja ja poikansa Edwin, sekä ystävät ja toverit yrittivät kaikkensa Korhosen hengen pelastamiseksi. Kun oli ilmei tä, että Sudburyssa ei voitu tehdä mitään ja Torontosta saatiin kuulla, että siellä on kokeiltu jotakin uudella hoitomenetelmällä, niin Korhonen lähetettiin vaimonsa Irjän avustamana sinne. Aluksi tämä uusi hoitomenetelmä näyttikin tehoavan, mutta kolmisen viikkoa sitten tuli käänne huonompaan Korhosen saadessa verenvuodon ja nyt viimeinkin kuolema lopetti sitkeästi elämänsä puolesta taistelleen hyvän ja lupaavan toverimme.

Aku Korhonen on syntynyt Suomessa Iisalmen lähettyvillä ja hän tuli Canadaan v. 1929. Miltei koko Canadassa oloajan hän on työskennellyt kaivoksissa, kulta- ja nikkelikaivoksissa. Lähinnä suremaan jälvät hänen vaimonsa Irja ja noin 15-vuotias poikansa Edwin, sisar Canadassa sekä hänen muut omaisensa ja suuri toveri- ja ystäväpiiri.

Lehtemme painoon mennessä ei ole vielä tietoa hautauksen järjestämisestä.

Vapauden lokakuun levitysryntäys alkaa kymmenen päivän kuluttua

Muodostaakseen Vapauden lokakuun 1 pälvänä alkavasta levitysryntäyksestä kaikkia Canadan suomalaisia kiinnostavan yhteisen yrityksen, päätti CSJ:n Sudburyn osasto äskeisessä kokouksessaan haastaa Toronton osaston veljelliseen kilpailuun tässä koko lokakuun ajan kestävässä ryntäyksessä. Tehdäkseen haasteestaan niin "virallisen" kuin suinkin mahdollista lähettivät Sudburyn osaston virkailijat viime viikolla Toronton osastolle asiasta seuraavanlaisen kirjelmän.

"Saadaksemme mahdollisimman hyviä tuloksia yhteisen asiamme hyväksi, CSJ:n Sudburyn osasto päätti syyskuun 11 pnä pitämässään kokouksessa haastaa CSJ:n Toronton osaston veljelliseen kilpailuun uusien tilauksien hankkimiseksi Vapaudelle. Päämääränä on osuuksiemme täyttäminen ja sitten "raplain" hankkiminen.

"Toivomuksemme on, että Te, vanhat kilpavelkkomme, ottaisitte vastaan tämän kilpailuhaasteen siinä toverillisessa mielessä, missä se on annettukin, jotta Vapauden tuleva levitysryntäys onnistuisi yhteisten toivomustemme mukaisesti."

Levitysryntäyksen alkamiseen ei ole enää aikaa muuta kuin kymmenen päivää, joten torontolaisten ja sudburylaisten, kuten kaikkien muidenkin on parasta tarkistaa, että kaikki valmistelut ja suunnitelmat saadaan viipymättä valmiiksi. Kaikkien pitää olla ryntäyskunnossa lauantaina lokakuun 1 päivänä sillä siten vain saadaan hyviä tuloksia ja 300 uutta tilausta hankituksi, kuten suunnitelmat edellyttävät.

Tätä levitysryntäystä ei pidä missään tapauksessa rajoittaa ainoastaan niihin paikkakuntiin, joissa toimii CSJ:n osastot, sillä ryntäykseen voivat osallistua lehtemme kaikki lukijat kaikkialla maassa. Onhan tässä kysymyksessä yhteinen yritys yhteisen lehtemme hyväksi.

Sudburylaiset ovat muuten, sivumennen mainiten, valmistuneet jo voitonjuhlaa varten. Sillä täällä on päätetty viettää Vapauden perustamisen 32. vuosipäivän (Vapaus ilmestyi ensimmäisen kerran marraskuun 6 pnä 1917) johdosta erikoinen juhlatilaisuus, josta saatavat tulot luovutetaan Vapauden taloudellisen aseman tukemiseen. Jos sattuisi niin onnettomasti, että sudburylaiset eivät voittaisikaan, toivovat he kuitenkin saavansa juhlia yhteisen lehtensä perustamisen johdosta.

Muistakaa kaikkialla, että Vapauden levitysryntäys alkaa muutaman päivän kuluttua.

"Jos sotarummut soivat, me emme vastaa"

Kirj. John Weir

Mexico City. — Kautta maailman tunnettu runoilija Gonzales Martinez sanoi tämän mantereen rauhankongressin päättäjäisistunnossa voimakkaiden suosionosoitusten raikuessa, että "jos sotarummut soivat, me emme vastaa". Rauhankongressin tuhat edustajaa ja 4,000 meksikolaista täyttivät ääriään myöten Coliseon arenan, missä Martinez ja latinalaisen Amerikan Työväenliiton puhemies Lombardo Toledano puhuivat.

"Me annamme nyt varoituksen, että amerikkalaiset kansat elvät osallistu imperialistiseen sotaan", sanoi Toledano yhteenvedossaan. Hän kielsi sen "parjauksen, että tämä manner on yhtenäisenä Washingtonin sotaohjelman takana". Hän sanoi, että sotapropaganda mantereitten välillä on vääristelyä ja että amerikkalaiset kansat vastustavat sotaa. P rauhankongressi edustaa kaikk perialismivastaisia voimia ja ka luokkien, kaikkien rotujen ja ka uskonsuuntien todellisia patrio jotka puolustavat emien ma itsenäisyyttä, demokraattisia va sia, työläisten oikeuksia ja kans tien edistystä. Hän lisäsi myö taistelu rauhan puolesta on ta Latinalaisen Amerikan hartiolla dysvaltain imperialismin to pantuja diktaattoreja vastaan. hankongressin aincat tärkälä tustajat ovat Wall Streetin p rengit, kirkkotaantumuksen jä räketeeraajat, joita AFL yritä onnistuneesti järjestää unio hajoittamaan.

Monen puhujan esittämän m teen tyypillisenä esimerkkinä to mainita venezuelalaisen öljyty union erään johtajan lausunn Venezuelasta ei tule gallonaa jyä, jos Truman aloittaa sodan

Latinalaisen Amerikan ed antoivat raikuvat suosionosoit Henry Wallacen, Paul Robes Charlie Chaplinin tervehdyks

Mrs. Robeson selitti Peeks N. Y. tapahtunutta tappelua fasistihulikaanit hyökkäsivät miehensä konserttiin osallistu kimppuun ja sanoi, että taantum nyt aloittanut sisällissodan valloissa.

SITÄ — ja TÄTÄ

OVEEN JÄTETTYYN RUNOON TULI VASTAUS

Ottawa. — Nick ja Eva Zaha tivät, että nyt he tarvitsevat k man. Niinpä he sulkivat täkä pienen ravintolansa ja kiinn sen oveen seuraavan tiedoituks

"Te voitte menettää aamu tai äkkinäisen puolispalan;

"Me jätämme teidät syysk pnä mutta tulemme kymmene vän kuluttua takaisin.

"Kiristäkää siis vyötänne r ja yrittäkää kontrolloida jano

"Jos me emme nyt pääse ta meidät viedään täältä pois edellä."

Takaisin palattuaan heidän tolansa ovessa oli huomautus:

"Me haluamme toivottaa paljon onnea tänä vuosipäivän

"Ja ehkä vuoden kuluttua jo teidän lastenkamariinne.

"Me toivomme, että saatuan levätä, palvelu tulee nopeamm

"Vähemmän höpinöitä ja ene syötävää ja 'hämi' hemmetin vahvemmaksi."

Zahain kesäloma oli heidän menentenä hääpäivänään. He ole lapsia.

• • •

OLI ANSAINNUT

— Mitä varten sinä annoi paljon juomarahaa vaatteiden täjälle?

— Hän oli ansainnut sen. han miten hyvän hatun sain e hatturähjäni tilalle.

PÄIVÄN PAKINA

Niin siellä, toisin täällä

Maailman sosialistiselta lohkolta saapuvien tietojen mukaan paranee työtätekevän väestön asema alituisesti niin Neuvostoliitossa kuin muissakin sosialismin tiellä olevissa maissa. Yhtäällä kohoaa näissä maissa alituisesti jokapäiväisten elintarvikkeiden tuotanto ja sodan aiheuttaman tuhon jälkiä rakennetaan uudelleen, entistään ehommiksi. Samalla kuin työskentelysuhteet alituisesti paranevat, saatetaan toisaalla havaita, että myöskin palkat kohoavat, jotta kansan ansioilla voidaan ostaa entistä enemmän jokapäiväisen elämän tarvikkeita. Tähän ostokyvyn paranemiseen eivät vaikuta yksinomaan kohoavat palkat vaan myöskin se, että samaan aikaan elintarpeiden hintoja lasketaan, joten kansan ostokyvyn paraneminen on oikeastaan kaksitahoinen.

Kaiken lisäksi voidaan todeta, että näissä sosialistisen maailman maissa ei tunneta sellaista kapitalistisen maailman sairautta kuin on työttömyys sillä työvoimaa ei ole tarpeeksi saatavissa.

Niin uskomatonta kuin se onkin kapitalistisen maailman silmillä katsottuna tapahtuu sosialistisen maailman maissa täystyöllisyyden vallitessa palkkojen kohoaminen ja hintain laskeminen.

• • •

Kun tarkastamme kapitalistisen maailman olosuhteita työtätekevän väestön näkökulmasta katsoen niin havaitsemme täällä tapahtuvan aivan päinvastaisen virtauksen kuin sosialistisen maailman maissa. Kaikissa maissa lisääntyy ensinnäkin työttömien lukumäärä alituisesti. Palkat ovat pahasti kuopassa — niiden kohoamissuunta yritetään pysähdyttää kaikin mahdollisin keinoin, vaikka elinkustannukset kohoavat päivä päivältä. Mutta kapitalistisen maailman talouden etujen mukaista onkin palkkojen mahdollisimman alhaisina pitäminen, että kapitalistit saisivat työväen työstä mahdollisimman runsaat voitot.

Kaiken lisäksi pyritään kapitalistisen maailman taloutta elvyttämään rahan arvon huonontamisella, josta työtätekevä väestö kärsii ennen muita. Sillä tavoin yritetään säilyttää lähestyvän kriisin taakka köyhän kansan harteille — kuinkas muuten voisikaan tapahtua kapitalistien hallitsemissa maissa. Mutta entä sitten ne "työväenhallitukset?"

Tässä suhteessa on kiinnostavaa panna merkille, että se oli juuri Suomen "työväenhallitus", joka pani alkuun tämän rahan arvon huonotamisen, sillä Fagerholmin hallituksen päätehtävänä on Suomen kapitalistien etujen valvominen ja puolustaminen kansaa vastaan. Mitään muuta ei merkitse palkkojen jäädyttäminen ja rahan arvon huonotaminen samaan aikaan kuin elinkustannukset ovat nousuusunnassa ja kapitalistien voitot ovat entistä runsaammat. Suomen "työväenhallituksen" väitetään saaneen ohjeet ja määräykset tähän rahan arvon huonotamiseen sen lainan saannin ehtona, jonka Suomi on saanut Wall Streetin raharuhtinailta.

Aivan samaan tapaan tapahtui myöskin Iso-Britanniassa, jonka "työväenhallitus" toimii nöyränä Wall Streetin pösöjen apulaisena Britannian kansan pään menoksi, eikä ainoastaan poliittisessa suhteessa vaan myöskin maan taloudellisiin asioihin nähden. Kuinkas muuten. Wall Street on kuin tarunomainen "piru". Kun sille antaa edes pikkusormen, vie se sitten koko käden ja lopulta koko syntisen ihmisen.

Tätä kirjoitettaessa ilmoitettiin Iso-Britannian alentaneen punnan arvo kolmellakymmenellä prosentilla pannen sen pakkokurssiksi entisen 4.03 dollarin asemesta 2.80 dollaria. Maanantaiaamuna ilmoitettiin, että kaksitoista maata oli heti sen jälkeen alentanut rahansa arvoa ja että monet muut maat tulevat seuraamaan annettua esimerkkiä. Kaikki tämä voidaan merkitä Wall Streetin tiliin sillä se hallitsee nykyään kapitalistisen maailman raha-asioita koska se on maailman pankkiirin asemessa, jonka paikan Lontoon City menetti Wall Streetille ensimmäisen maailmansodan seurauksena.

• • •

Mitä rahan arvon huonontaminen merkitsee esimerkiksi Englannin työväestöile? Luonnollisestikin sitä, että sen ansioilla kyetään ostamaan entistä vähemmän. Kaikkihan tietävät, tapahtuu pääasiassa ulkomailta tuilla elintarvikkeilla. Koska mailta ostettavat elintarvikkeet savat enemmän kuin ennen, on lannin kansan kiristettävä suu tään entistä enemmän sillä sir fordin talouspolitiikka. samo Suomen "työväenhallituksenkin" tiikka kieltää palkkojen korot Koska työväen ansioilla saa e vähemmän tarvikkeita, meritse hampaiden naulaan asettamista.

Mitä tulee tapahtumaan Can ei ole tätä kirjoitettaessa tie villä sillä hallituksen päätökse ole vielä ilmoitettu mitään ja s olla vasta keskusteltavana.

Mutta yleisenä ajatuksena o nadassakin työväestön elintaso keminen, sillä työpalkat ovat jäädytetyt alituisesta hintain ja tojen kohoamisesta huolimatta.

Kuten Incon ja Mine-Mill äskeisissä neuvotteluissa todett kysymyksessä ole lainkaan se neekö yhtiö maksamaan korke palkkoja, vaan ainoastaan yhti tot, joiden pitää tulla entistää remmiksi.

• • •

Kuten alussa todettiin tap maailman sosialismia rake osassa aivan päinvastainen kuin kapitalistisessa osassa. S tisessa maailmassa palkat koho hinnat alenevat, eikä työttöm ole merkkiäkään. Kapitalistis nomalehdistö yrittää kaikin tav sin keinoin salata nämä t koska ne puhuvat varsin yksi sella ja kouraantuntuvalla t sosialistisen talouden paremm kapitalistiseen talouteen verra

Niin siellä, toisin täällä. — Terä.

CLUB NEWS

Builders of Canada

By Mary Kaludjer
(The Ukrainian Canadian)

This poem expresses the thought of our parents and grandparents who came to Canada from the "old country, be it the Ukraine, Poland, Finland, etc. to build a new life. In many cases they are more a part of this country than the people born into it.

It's no man call me foreigner in
this Canadian land,
Where every nook and corner bears
the imprint of my hand.
My people cleared the brush,
as coyotes howled,
And built their little dwellings,
thatched with straw.
The vast-spread prairie wilderness
they plowed
And watered with their sweat
and made to grow.

My people climed the sky on
stairs of steel,
And forged a belt of rails from
East to West —
We know full well the fiercely
searing feel
Of blistered hands upon the
shovel pressed.

We scaled the mighty Rockies'
sharp-cut crags
To build the passes, cross the
mountains steep —
And stranded, begged a stranger
for a drag
And tramped for days without a
bite or sleep.

My people labored in the forest
camps,
Fought flaming fire and swung
a shining axe.
They slept beneath the stars
upon the damp
And carried heavy burdens on
their backs.

My people tore the barriers apart
And crawled through mud into the
earth's deep womb
To probe the life-vein of its silver
heart
And dig for coal beneath the
black-cased tomb.

Let no man call me foreigner in this
Canadian land,
Whose farms and mines and cities
bear the imprint of my hand.

A JEWEL OF WISDOM

— Higher aims are in themselves more valuable, even if unfulfilled, than lower ones quite attained.

— The worst bankrupt in the world is the man who has lost his enthusiasm. Let him lose everything but enthusiasm and he will come through again to success.

Southern Diplomacy

Sport fans may not recall the incident but Manager Durocher sheds new light on it in his book, The Dodgers and Me. He explains Jackie Robinson's first "snub" of Dixie Walker, a Southerner. Jackie had just joined the team and was on first when Dixie homered. Robinson violated baseball tradition (they all said later) by not waiting at the plate to shake hands with Dixie.

"I did that deliberately", Jackie says in Durocher's new book. 'I knew the cameras were focused on me and that pictures showing me shaking hands with him would hurt his hardware store down South." — Walter Winchell.

SELITYS

Opettaja: "Tuomas, voitko selittää mikä on tyhjyys?"

Tuomas: "Se on jotain joka ei ole mitään.

En voi sitä selittää tarkalleen kun minun pääni on tyhjä."

HAUSKAN ILLANVIETON
järjestää
Vapauden ryntäyskomitea
DON-HAALILLA
TORONTOSSA
Sunnuntaina syyskuun 25 päivänä klo 4 i.p.
PUHE, SEURAPELEJÄ Y.M. OHJELMAA
Tästä tilaisuudesta saaduilla varoilla tilataan Vapauslehteä potilaille sairaaloihin ja varattomille kotona sairastaville.
TERVETULOA!

Juuri saapunut Suomesta
MUSIIKKIVIHKOJA
sisältäen sanat ja musiikin

POLKKA SAARNIO, vihko No. 8 — sisältää 8 kpl. **65¢**
ÄÄNILEVYISKELMIÄ, vihko No. 1 — sisältää 17 kpl. Henry Theelin ja Toivo Kärjen ohjelmistoa ..... **75¢**
ISKELMÄ AITTA, vihko No. 2 — sisältää 24 kpl. parhaimpia tanssiuutuuksia ..... **75¢**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 7 — sisältää 4 kpl. pianosovituksia ..... **75¢**
J. ALFR. TANNERIN "SUOSITTUJA LAULUJA", vihko No. 1 — sisältää 20 kpl. pianolle tai harmonikalle **1.35**
J. ALFR. TANNERIN "KUOLEMATTOMAT KUPLETIT" — sisältää 103 kappaletta. ..... sid. **3.50**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 9 — sisältää 8 kpl. säveleitä näytelmästä "Kaunis Veera" y.m. ..... **65¢**
TÄHTI-KOKOELMA, vihko No. 1 — sisältää 17 valikoitua menestysiskelmää **1.65**
KOKOELMA VALIOISKELMIÄ — sisältää 14 kpl. **1.50**
ISKELMÄ KALENTERI — sisältää 19 kappaletta **75¢**

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ont.

LIIKKEENHOITAJA
HALUTAAN

Sekatavarakauppaan halutaan liikkeenhoitaja. Henkilön tulee tuntea kirjanpito ja olla kykenevä hankimaan $5,000.00 takauksen, josta liike maksaa kulut.

Hakemukset tulee olla sisällä syyskuun 30 päivään 1949, osoitteella:

CONSUMERS' CO-OPERATIVE STORE COMPANY LIMITED
NIPIGON ONTARIO

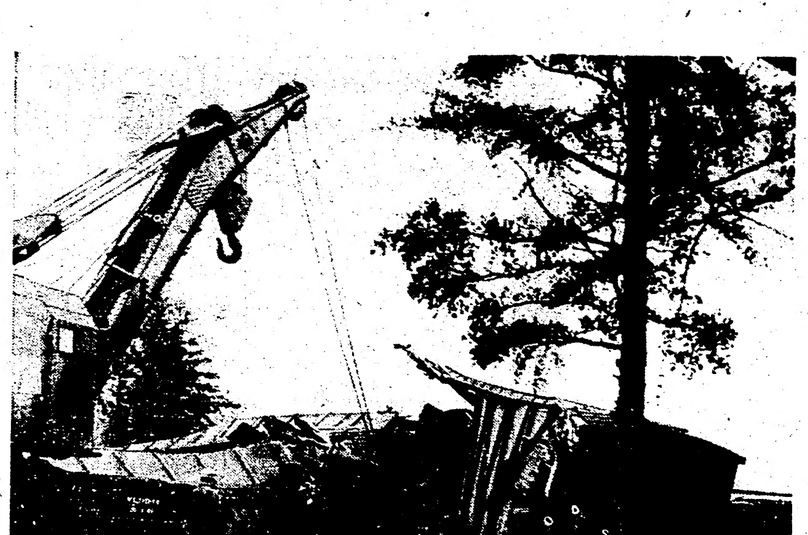

Lippumies Demetrius Krawczuk (62-vuotias) kuoli sydänhalvaukseen ennen kuin sai tiedoitetuksi tulevalle rahtijunalle, että ratakiskojen naulat on poistettu Humen aseman lähettyvillä, Ontariossa. Alamäkeä tulleen rahtijunan vauhti kiihtyi naulaamatonta paikkaa lähestyessään ja niin juna syöksyi pois radalta. Veturi ja neljätoista vaunua meni pois raiteilta, mutta kukaan ei loukkaantunut onnettomuudessa. Myöhemmin todettiin, että lippumies oli kuollut sydänhalvaukseen radan viereen ennen junan tuloa.

Pohjois-Ontarion aluekokouksen päätöslauselma edessä olevista tehtävistä

Syyskuun 11 pnä 1949 South Porcupinessa pidetyssä CSJ:n pohjois-Ontarion alueen edustajakokouksessa hyväksyttiin yleinen päätöslauselma kokouksessa tapahtuneen keskustelun johdosta. Kehoitamme kaikkia järjestömme jäseniä tutustumaan tähän päätöslauselmaan, joka on seuraavanlainen:

CSJ:n pohjois-Ontarion alueen edustajakokous hyväksyy järjestömme kansallisen edustajakokouksen osoittaman yleisen toimintasuunnan ja sen hyväksymät päätökset.

Kokous korostaa erikoisesti välttämättömyyttä tehostaa taistelua rauhan puolesta, osallistumalla maan yleiseen rauhanliikkeeseen ja tekemällä valistustyötä rauhanasian hyväksi.

Järjestön rakentamisen yhteydessä kokous haluaa kiinnittää osastojen ja jäsenistön vakavan huomion Canadassa kasvaneen nuoremman suomalaisen väestön voittamiseen järjestömme yhteyteen. Tässä yhteydessä tulee pyrkiä toteuttamaan kaikkia edustajakokouksen antamia ohjeita. Tämä kokous korostaa erikoisesti nuorison järjestäjän liikkeellä pitämistä, joka vilpyisi paikkakunnilla vähän pitemmän aikaa. Toimeenpanevan komitean tulee kiinnittää tähän kysymykseen aivan erikoinen huomio.

Naisten kerhot ovat tehneet arvokasta työtä alueellamme varsinkin järjestön ja muun edistysmielisen liikkeen tukemiseksi taloudellisesti. Kokous antaa heille tästä tunnustuksen, toivoen samalla, että kerhojen toimintaan vastaisuudessa liitettäisiin enemmän periaatteellisia ja kehittäviä toimintamuotoja.

Kokous korostaa näyttämötoiminnan tärkeyttä osastojemme kulttuuritoiminnassa, sekä arvokkaampien näytelmien ohjelmistoon liittämistä. Samalla tulee tpk:n kiinnittää kaikki mahdollinen huomio uusien kurinollisten näytelmien hankkimiseen järjestön näytelmävarastoon.

Opiskelu yhteiskunnallisista kysymyksistä on käsitettävä pohjaksi koko järjestömme toiminnalle ja sitä tulisi siis harrastaa jokaisessa osastossa. Opintokerho tulisi ja voidaan järjestää pienimmissäkin osastoissa. Opiskeluainehistona voidaan käyttää Vapaudessa julkaistuja kirjoituksia, kirjoja y.m. ainehistoa. Kerhojen ohella olisi järjestettävä laajempia keskustelukokouksia päivän tärkeimmistä kysymyksistä, joihin voivat osallistua kaikki paikkakunnan suomalaiset.

Osuustoiminta on tärkeä osa työväenliikkeestä, siksi on CSJ aina antanut sille jakamattoman kannatuksen. Järjestömme jäsenet ovat monin paikoin olleet johtavia tekijöitä kulutusosuuskuntien (osuuskauppojen) perustamisessa. Mutta aluekokoukselle esitettyjen selostusten mukaan, on toisin paikoin havaittavissa, että nämä pitkäaikaiset osuusliikkeen kannattajat ovat joistakin yksilöllisistä syistä luopuneet kannattamasta liikettä, jonka perustamisessa he olivat mukana.

Tämä kokous paheksuu sellaista menettelyä ja toivoo osastojen niillä paikkakunnilla, missä osuusliikkeitä toimii, kiinnittävän huomion niiden toimintaan ja keskustelevan niiden asioista, saadakseen jäsenistönsä käsittämään, että on heille itselleen eduksi antaa kannatuksensa työväen osuustoiminnalle.

CSJ:n pohj.-Ontarion alueen edustajakokouksen puolesta, O. Tervo, sihteeri.

Riemuvuoden virtaniminen teos halutaan arkistoon

Syksyn tullen on Canadan Suomalaisten Arkisto saanut poikkeuksellista vähemmän lahjoituksia ja lähetyksiä sillä ihmiset ovat vielä suuressa määrin kesäteloilla ja ovat unohtaneet arkistomme. Siitä huolimatta olemme kuitenkin saaneet seuraavat lahjoitukset:

Mrs. Sigrid Laine, R. R. 1, Whitefish, Ont., lähetti yhden kirjan ja yhden julkaisun, joita oli pyydetty kaksoiskappaleiksi.

Matti Myllynen Beaver Lakelta toi mieskohtaisesti erään Päivlön kirjan, joka tarvitaan Suomeen lähetettäväksi.

Mrs. Hilja Oja, Tarzwell, Ont., lähetti käärön kirjoja, joista kolme oli hyödyllistä arkistollemme.

Vuonna 1943 tai 1944 on New Finlandin seurakunnan silloinen pastori kustantanut "Riemuvuoden virta"-nimisen teoksen, jossa pitäisi olla hiukan New Finlandin alueen historiaa ja jos kirja on painettu Canadassa pitäisi se saada myöskin arkistomme Canadassa painettujen suomenkielisten kirjojen kokoelmaan ja luetteloon.

Eräs arkistomme ystävä lähetti viime kesäkuussa tiedon, että hän voisi mahdollisesti saada tämän teoksen, joka on ollut hänen sisarensa luettavana. Hän lupasi sen lainata arkistollemme, mutta ilmeisestikään hän ei ole saanut sitä takaisin.

Sen johdosta olemme pakoitetut pyytämään, että arkistomme ystävät lähettäisivät tämän teoksen meille joko lainaksi tai lahjaksi. Se olisi tarpeellinen edellämainituista syistä.

Kaikki arkistolle tarkoitetut lähetykset on tehtävä osoitteella: Finnish Canadian Archives, Box 354, Sudbury, Ont.

Sundqvistin puhetilaisuus onnistui Cobaltissa

Cobalt. — Täällä Cobaltissa oli suomalaisten keskuudessa ikävä tapaus kun kuolema vieraili Palmin perheessä vieden mukanaan mrs. Alina Palmin. Mrs. Palmi sairastui vakavasti ja hän kuoli viikon sisällä sen jälkeen kun hänet vietiin sairaalaan. Hän oli viidenkymmenenkolmen vuoden ikäinen ja jätti suremaan miehensä, kaksi poikaa ja kaksi veljeä perheineen sekä suuren tuttavapiirin. Työnpäivänä kerääntyi lukuisat tuttavat jättämään hyvästi vainajalle ja ottamaan osaa hänen sukulaistensa syvään suruun. Hautaustilaisuus pidettiin Buffam hautaustoimistossa, josta vainaja saatettiin viimeiseen lepoonsa Silverland hautausmaahan.

Järjestön sihteeri, Gust Sundqvist antoi arvokkaan puhetilaisuuden täällä tk. 14 päivä. Ikävä vain, että ei kaikki voineet saapua kuulemaan niin kiinnostavaa ja opettavaista puhetta. Puheen jälkeen pidettiin tanssit ja nautittiin hyvästä ravintolasta. Kiitos vain toveri Sundqvistille vierailusta. Toivomme hänen saavan uudelleenkin tilaisuuden tulla tänne pohjoiseen vierallemaan! — N.

Montrealin naisten kerho kokoukseen ensi perjantaina

Montreal. — Täkäläisestä naisten kerhosta ei ole kuulunut kerrassaan mitään pitkään aikaan. Ihmekös se, sillä kerhonkin jäsenillä on ollut kesäloma. Mutta suurin syy tähän hiljaisuuteen on kuitenkin ollut se, että meidän oikea kynälläjämme nauttii tyttärineen Suomen vieraanvaraisuudesta. Hän onkin ansainnut tämän levon ja toivomme pian saavamme lausua hänet jälleen tervetulleeksi keskuuteemme.

Niin, toimintamme aloitetaan taas jälleen. Ensimmäinen kokous tänä syksynä pidetään t.k. 23 pnä huoneistossa no. 4, 921 Richmond Sq. varrella. Muistakaahan kaikki entiset jäsenet saapua joukolla. Uudet jäsenet otamme iloila vastaan tärkeän työmme edistämistä varten.

Siis t.k. 23 pnä tavataan Haiskalla. Kaikki tervetulleet!

Italiassa aiotaan rajoittaa työväen lakko-oikeuksia

Rooma. — (ALN) — Paavi Pius puhui täällä syysk. 11 pnä, aikana jolloin työttömyys lisääntyy Italiassa huimaavasti päivä päivältä, jolloin työnantajat pyrkivät polkemaan nälkäpalkkoja entistä alhaisemmalle tasolle ja jolloin oli maanlaajuinen satamatyöläisten lakko parhaillaan käynnissä.

Paavi sanoi katolisen kirkon hyväksyvän työväen uniot, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että ne toimivat "järjestyksen" hyväksi. Paavi viittasi myöskin puheessaan "järjestyneen voiman väärinkäytön viettelyksen", väittäen, että "lujaa tilannetta ei voida rakentaa muuta kuin luonnon varaamille edellytyksillä — jota todellisuudessa edustaa Luoja. Hän kehoitti laatimaan sellaisen lain, jonka avulla voitaisiin säännöstellä työväen unioiden ja muiden ammattijärjestöjen toimintaa.

Täällä on kiinnitetty huomio siihen tosiasiaan, että paavin puhe pidettiin aikana, jolloin Italian hallitus on tehnyt valmisteluita esittääkseen parlamentille lakiehdotuksen, jonka tarkoituksena on työväen lakko-oikeuksien rajoittaminen. Hallituksella on aikomus ajaa ehdotuksensa läpi mahdollisimman pikaisesti.

CSJ:n Montrealin os. kuukausikokous pidetään tk. 29 pnä

Montreal. — CSJ:n Montrealin os. kuukausikokous pidetään Prestonhaalilla, 1175 Drummond Streetin varrella, torstaina syyskuun 29 päivänä, alkaen kello kahdeksan illalla.

Kaikkia osaston jäseniä kehoitetaan silloin saapumaan kokoukseen.

— Johtokunta.

Kiitämme...

Canadan Suomalaisen Järjestön Sudburyn osaston kuoron ja näyttämön jäseniä siitä toveruuden osoituksesta, kun tulitte meitä hyvästi jättämään ja järjestitte meille hauskan illan. Kiitos niistä kauniista lahjoista, jotka toitte meille muistoksi.

Tulemme Teitä aina rakkaudella muistamaan ja toivomme, että käytte meitä tervehtimässä uudella kotipaikalla.

Toveruudella Teitä muistaen,

OLIVIA JA JUSSI TOLVANEN
336 Belsize Dr. **Toronto, Ontario**

Samalla kiitän CSJ:n Sudburyn osaston Naisten Kerhoa kauniista lahjasta, jonka annoitte minulle muistoksi. Samoin tahtoisin nähdä teidät luonani.

OLIVIA

Rautatietyöläiset "työväenhallitusta" vastustamassa

Lontoo. — (ALN) — Noin 500,000 jäsenen vahvuinen brittiläinen National Union of Railwaymen on toimitetun äänestyksen kautta määrännyt jäsenensä hiljentämään työn vauhtia, protestina sen johdosta, että "työväenhallitus" on hyljännyt työläisten vaatimuksen peruspalkkojen korottamisesta kahdella dollarilla viikkoa kohden. Äänestys toimitettiin heti Trades Union Congressin (unioiden keskusjärjestö) vuotuisen kokouksen jälkeen. Rautatietyöläisten union presidentti Figgin ei ollut tietoinen hallituksen hyikäävästä päätöksestä ja äänesti muiden oikeistolaisten enemmistösiiven edustajien kanssa oman unionsa jäsenistöä vastaan hyväksyessään hallituksen palkkapolitiikan, että työläisten lakot ja kaikki muu taloudellinen toiminta hyljätään ja että kaikki riitaisuudet on alistettava ratkaistavaksi sovintotuomiolietä.

Rautatietyöläisten union kielteinen suhtaantuminen Trades Union Congressin päätökseen heijastaa sitä hajaannusta ja ristiriitaisuutta mikä vallitsee tässä maassa union riviljäsenten ja unioiden johtajien välillä, sillä enemmistö unioiden johtajista on hyväksynyt Trades Union Congressin ja työväenpuolueen virallisen kannan.

Samaan aikaan kuin hallitus ilmoitti hyljänneensä rautatietyöläisten vaatimuksen, väitti hallitus työttömyyden lisääntyneen elokuun aikana noin kahdeksalla prosentilla, pääasiassa metalliteollisuuden eri aloilla.

Sylvan Lakella on satanut lunta

Sylvan Lake. — Jospa taas kertoisin vähän tämän paikkakunnan kuulumisia. Tällä kertaa on taas ilma mitä herttaisinta vaan oli sitä rumaakin ilmaa viime viikon lopulla. Ensin oli lumisadetta, sitten on ollut 3 pakkasyötä. Kaikki jäätyi mitä oli tuoretta maan päällä ja olipa vähän maakin jäässä sillä perunat, jotka olivat vähän mullan peitossa, jäätyivät myös.

Ne sairaat, joista viime kirjeessäni mainitsin ovat vieläkin huonossa kunnossa. Mamma Torsti oli jo välillä kotona ja taas hänet vietiin Red Deerin sairaalaan. Hän oli siellä viikon ja nyt on taas kotona hoidettavana. Emme me vanhat enää oikein pian toivu kun koyia kohtauksin saamme mutta toivomme mamman vielä toipuvan entiselleen. Jack Vuori vietiin myös takaisin sairaalaan. Hän on heikossa tilassa siellä.

Lämpimät syystervehdykseni kaikille. — Ella.

Sähkötyöläisten edustajat eivät pääse USA:n

Hamilton, Ont. — (ALN) — Yhdysvaltain siirtolaisviranomaisten diskriminointi United Electrical, Radio & Machine Workers (UE) union Canadan piiriä vastaan on tehnyt mahdottomaksi piirin edustajien lähettämisen union kansainväliseen vuotuiseen edustajakokoukseen, joka alkoi maanantaina Clevelandissa, Ohiossa. Yhdysvaltain siirtolaisviranomaiset ovat aikaisemmin ehkäisseet lukuisien muiden kansainvälisten unioiden valittujen edustajien ja virkailijoiden matkustamisen rajan yli. Nämä unlot oyat terästyöläisten, teurastamotyöläisten, puutavaratyöläisten, autotyöläisten ja kaivostyöläisten unlot, jotka kaikki kuuluvat CIO:n.

UE:n Canadan viidenteen piiriin kuuluu noin 25,000 jäsentä, joiden edustajat ovat parhaillaan piirin edustajakokouksessa. Koska canadalaisten union jäsenten ei sallita lähettää edustajiaan Clevelandin kokoukseen, yritetään canadalaisen jäsenistön ääni ja mielipiteet saada selville täällä pidettävässä kokouksessa ja ilmoittaa niistä Clevelandiin.

SAI OPINTORAHAN SUOMEEN

Hugo Matson Ballston Spasta, Mass., lähti tk. 9 pnä Ruotsin Amerikan Linjan Gripsholmilla Suomeen suorittaakseen Helsingin yliopistossa opinnoita sen opintoapurahan turvin, jonka hän on saanut Rotary Clubin opiskelijain vaihtorahastosta. Se velvoittaa hänet opiskelemaan ulkomailla ainakin vuoden ajan. Hän oli ryhtynyt opettelemaan suomenkieltä jo ennen matkalle lähtöään.

Parhaimmat onnittelumme
Elli Bjorkmanille
hänen 50-vuotissyntymäpäivänään!

Väinö Bjorkman
Ellen ja Maunb Ponne
Mr. ja mrs. V. Mäki
Vieno ja Väinö Laine
Hilma ja Riku Valli
Lyyli Rosendahl
Hilda ja Antti Ketola
Linne ja Vic. Nissilä
Sigrid ja Veikko Ketola
Richard Kangas
Wennie ja Isaac Hirsimäki
Violet ja Welma
Hilda Kauppila
Vilma ja Eino Lehtola
Tyyne ja Aatu Linna
Sirkka, Emma ja V. Paananen
Signe ja Armas Malinen
Aino ja Arne Malinen
Helmi Salminen
Impi ja Frank Tommila

Syyskuun 13 p. 1949
SUDBURY, ONTARIO

Kiitos

Sydämellinen kiitos sukulaiset ja ystävät, kun yllätitte minut kukkasin, herkullisin kahvipöydin ja kallisarvoisin lahjoin, joka valaisee elämäni pimeitä iltoja loppuun asti.

Kiitos homman alkajille Vieno Laineelle ja Hilda Ketolalle sekä illan emännille, jotka olitte hommassa mukana.

Kiitos myös niilelkin ystäville, jotka ottivat osaa, vaan eivät voineet saapua.

Kiitollisuudella Teitä aina muistelen!

ELLI BJORKMAN
SUDBURY ONTARIO

UUSI levylähetys saapunut SUOMESTA

Sointu-, Decca-, Rytmi-, Triola- ja Sävel-levyjä

★ ★ ★

SOINTU-LEVYJÄ

S—960 Muistathan vielä — tango
Tänälltana — valssi
Laul. Reino Armio

DECCA-LEVYJÄ

SD—5005 O Sole Mio. — Tango
Päivästä päivään — Foxtrot
Henry Theel ja Decca-orkesteri
SD—5011 Napolitana, Tango serenade.
Henry Theel ja Eero Väre
Sadun Maa — Slow foxtrot. Eero Väre
SD—5020 Mandoliinit Yössä — Slow fox-trot
Henry Theel ja Eero Väre
Caballero ja Ruusu — Tango Henry Theel
SD—5025 Mä olen nainen — tango
Hillevi ja Decca-orkesteri
Lumottu maa — valssi
Eero Väre ja Decca-orkesteri
SD—5069 Ruusuinen hetki — slow-fox
Kirsti Hurme ja Decca yhtye
Unelmien Linna Olavi Virta
SD—5072 Picardyn ruusuja — foxtrot
Sen hetken vuoksi — tango
Henry Theel ja Decca-orkesteri

RYTMI-LEVYJÄ

SR—7007 Kulkurin kaiho — valssi
Orpopojan valssi
Henry Theel ja Rytmi-yhtye
VR—6013 Motti-Matti — polkka
Savotta-Jenkka
Paul Norrback, hanuri

TRIOLA-LEVYJÄ

T—8001 Kosinta-jenkka
Kaukainen koti — valssi
Laul. Georg Malmsten
T—8002 Ei onni ole lahja — tango
Rakkain lauluni — valssi
Laul. Henry Theel
T—8003 Toivetangoni
Tuulen viemää — foxtrot
Laul. Henry Theel

SÄVEL-LEVYJÄ

S—9010 Kulkuset
Silmäsi ovat kuin tähdet

★

HINTA $1.25 KAPPALE

Yllämainittuja levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa jälkivaatimuksella (COD), tilaajan maksettava lähetyskulut.

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

Asuntokurjuus Hongkongissa

Hongkong. — (ALN) — Brittiläisessä Hongkongin siirtokunnassa on lasten kuolevaisuus 105 kutakin tuhatta elossa syntynyttä lasta kohden, todetaan brittiläisen hallituksen YK:n taloudelliselle ja yhteiskunnalliselle neuvostolle alistamissa tiedoissa. Selittäen täällä vallitsevan yleisen ahtaissa oloissa asumisen ja asuntojen puutteen, todetaan asiakirjassa, että ahtaissa köyhälistökortteleissa asuu noin 2,000 henkeä eekkerin alueella. Ammattitaitoisen työläisen korkein palkka on noin $1.50 päivässä.

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto
★
EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conferencen valtuuttama asiamies
★
Edustamme meikein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Euroopan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.
★
Paikkoja saatavana Suomeen matkustaville syys-, loka- ja marraskuun kulkuvuoroihin.
VIETTÄKÄÄ JOULUNNE SUOMESSA
Kaksi suurta joulu-huvimatkaa
SUOMEEN
Järjestetään kuuluisilla moottorilaivoilla
GRIPSHOLM — Jouluk. 3 p.
STOCKHOLM — Jouluk. 9 p.
Ainoastaan 10 vuorokautta
NEW YORKISTA SUOMEEN
Ruotsin kautta
★
Muistakaa sukulaisianne ja ystäviänne
SUOMESSA
SAL:N LAHJAPAKETILLA
6 paunaa jauhettua taatukahvia ilmatiiviissä peltirasioissa pakattuna vahvaan kartonkiin, jonka ympärillä on teräsvanne.
Type "C". Bruttopaino, 10 paunaa
Hinta: $6.25 sisältäen tullin
Vapaus Travel Agency
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 **Sudbury, Ont.**

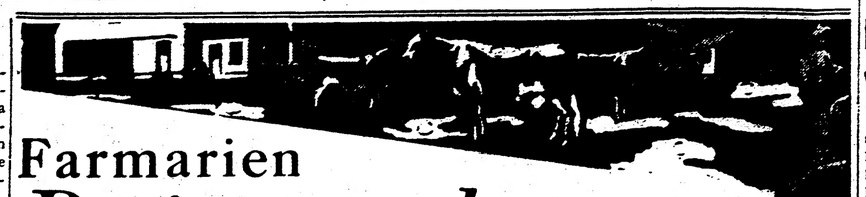

Farmarien *Päiväpalsta*

Kasvikset säilyvät hyvin talven yli oikein varastoituna

Kotipuutarhan monet kasvikset ovat nyt valmiina talvivarastointia varten tai ovat nopeasti valmistumassa. Onnistumisen ehtona on kuitenkin se, että kasvikset varastoidaan ensiluokkaisissa olosuhteissa.

Huolimaton varastoiminen tarkoittaa, että suuri osa sadosta menetetään. Kaksi pääseikkaa vaikuttaa ratkaisevasti varastoimisen onnistumiseen tai epäonnistumiseen.

Ensimmäinen näistä on kasvisten laatu. Niiden täytyy olla tautivapaita, eikä niissä saa olla haavoja eikä tuhohyönteisiä. Ensimmäisen onnistumisen ehtona on siis kasvisten oikein maasta ottaminen. Sitten ne pitää huolellisesti tarkastaa ja kaikki epätäydelliset kasvikset on pantava erikseen pikaista käyttöä varten. Epätäydelliset kasvikset eivät kerta kaikkiaan säily vaan levittävät pahenemista hyvienkin kasvisten joukkoon. Lajitteluun käytetty aika tuottaa siis hyviä tuloksia.

Toinen tärkeä seikka menestyksellisessä varastoinnissa on puhtaus. Jos juurikasveja säilytetään useita vuosia samassa paikassa ilman huomion kiinnittämistä puhtauteen, monenlaiset rutot voivat olla vaanimassa kasviksia ja ne pilaavat sadon.

Paikka missä kasvituotteet säilytetään, pitäisi pestä hyvin, ja sitten maalattava joko valkoisella vesimaalilla tai muulla maalilla ja annettava kuivua hyvin ilmavaihdon avulla. Tämä on ainoa oikein alkamisen keino. Lisäksi on muistettava, että lilallinen kosteus varastopaikassa lisää mätäne misorgaanien aktiivisuutta ja siksi on hyvä ojitus ehdottomasti tarpeellinen.

SOPIVA LÄMPÖ

Lämpötila on kolmas tärkeä seikka kasvisten varastoimisessa. Kaikki juurikasvit, sipulikasvit ja kaalinpäät säilyvät parhaiten kylmässä, mikä ei koskaan laske jäätymispisteen alapuolelle. Yleisesti puhuen, paras lämpötila kasvimaan useimmille tuotteille on 34-38 asteen välillä (fahrenheit). Perunat säilyvät parhaiten 38 asteen lämmössä.

Vaikka punajuuret kestävät vähän pakkasta, niitä ei kuitenkaan pitäisi jättää kovaan pakkaseen ennen varastoimista. Punajuurien naatit pitäisi vääntää poikki, eikä leikata. Ne säilyvät parhaiten jos niiden joukkoon seataan vähän santaa ja jos ne pidetään korkeintaan 38 asteen lämmössä.

Sipulit säilyvät parhaiten jos niitä pidetään sälöhyllyillä tai erikoisessa sipulisäkeissä, missä ilma kiertää vapaasti. Sipulikerros ei saisi olla 10 tuumaa vahvempi. Kun sipulit pilaannuttavat muut juurikasvit, ne olisi varastoitava yksinään. On hyvin tärkeätä muistaa, että valmistumattomat eli vahvaniskaiset sipulit eivät säily ja että sipulien tulee olla täysin kuivia ennenkuin ne pannaan talvivarastoihin. Jos sipulit jäätyvät, ne tulisi pitää jäätyneinä ja sitten sulattaa asteettain hetikohtaista käyttöä varten. Ne mätänevät jos saavat vuoroin jäätyä ja sulaa.

PERUNAIN SÄILYTYS

Perunat säilyvät hyvin säkeissä tai laareissa, mitkä ovat erillään seinistä siten, että ilmanvaihto on hyvä. Ei yhtään viallista perunaa saisi päästää talvivarastoon, sillä ne aiheuttavat lyhyessä ajassa paljon harmia. Loukkaantuneet, tautiset tai mädät perunat on otettava pois ja käytettävä hetikohtaisesti. Perunat ovat ehkä kaikkein helpommin säilytettäviä juurikasveja ja ne pitäisi säilyttää noin 38 asteen lämmössä.

Kaali, enemmän kuin mikään muu kasvis, tarvitsee hyvän ilmanvaihdon, jos mieliltään niiden säilyttävän laatunsa. Tämä voidaan tehdä siten että ne säilytetään sälöhyllyillä, ei liian vahvoissa kasoissa, vaan sillä tavalla, että mahdollisimman paljon ilmaa pääsee kiertämään niiden välissä. Jos on vain pieni määrä kaalia varastoitavana, ne voidaan ripustaa roikkumaan rungoista, mihin juuret on jätetty paikoilleen. Jos kaalit ovat jäätyneet, ne pitäisi sulattaa asteettain eikä siitä koidu niille paljoakaan vahinkoa.

Kukkakaalit pitäisi varastoida niiden lehdet paikoillaan. Jos ne pannaan sälöhyllyille siten etteivät niiden päät koske toinen toisiinsa, ne säilyvät useita kuukausia hyvässä kunnossa. Jos ne varastoidaan kasoihin, kukkakaalit kuumenevat pian ja menetykset ovat suuria.

Varastoituja kurpitsoja (pumpkin) tulisi pitää 40—50 asteen lämmössä. Niitä ei saa raapia tai kolhia ja niiden korsi pitäisi jättää paikoilleen. Sama pitää paikkansa "squashin" säilyttämisessä.

Varastoon otettavat palsternakat (parsnip) pitäisi kaivaa ylös niin myöhään kuin mahdollista ennen jäätymistä tai lumen tuloa. Niiden laatu paranee kylmässä. Niiden kuivumisen välttämiseksi palsternakat pitäisi varastoida kosteaan santaan. Niiden varastolämmön pitäisi olla 34-38 astetta. Osa palsternakasta pitäisi jättää talven yli peltoon aikaista kevätkäyttöä varten mutta ne pitäisi syödä ennenkuin pintakasvu tulee 2 tuuman mittaiseksi, sillä ne muuttuvat sitten pian puumaisiksi.

Sellerit (celery) säilyy parhaiten siten, että kaivetaan koko kasvi ylös ja istutetaan santaan kellarissa. Se säilyy parhaiten 34-38 asteen lämmössä.

Nauriit menevät pian pilalle jos niitä säilytetään liian kosteassa paikassa. Ne voidaan varastoida yhdessä kasassa 36 asteen lämmössä mutta huolehdittava on, että varastoon pannaan vain hyviä nauriita.

KANNATTAAKO KANOJA PITÄÄ YHTÄÄ VUOTTA ENEMPÄÄ?

Se riippuu paljon siitä, että miten hyvin ne ovat tuottaneet ensimmäisenä vuotena. Toisen vuoden tuotanto tavallisesti on 70—75 prosenttia kanojen ensimmäisen vuoden tuotannosta. Näinollen jos ne ovat munineet hyvin ensimmäisenä vuotena, niin mahdollisestikin ne kannattaa pitää toisen vuoden. Yleisesti kuitenkin tuntuu olevan sellainen käsitys olemassa siipikarjaviljelijäin keskuudessa, että ainoastaan yksi neljäsosa tai kolmasosa kaikkein parhaista munijoista kannattaa pitää kaksi vuotta. Tietenkin asiassa on otettava huomioon myöskin sellaiset seikat kuin kananmunien hinta ja toisaalta vallitseva ruokien hinta, minkälainen niiden välinen suhde on.

Jos karitsain laidun alkaa käydä kehnoksi, niin se voidaan korvata viljan antamisen lisäämisellä. Ei kannata antaa karitsain kasvamisen tyrehtyä. Niiden saaminen aikaisin markkinoille voi merkitä palnon lisäksi myöskin parempaa hintaa, joten kannattaa pitää huoli siitä, että karitsat ovat hyvässä kunnossa.

2 vasikkaa lehmälle kuukauden väliajalla

T. P. O'Malleyn ja poikien Culross townshipissa (Ont.) omistava 3-vuotias Red Poll lehmä on synnyttänyt kaksi vasikkaa yhden kuukauden väliajalla.

Ensimmäinen vasikka syntyi heinäk. 19 pnä, toinen kuukauden kuluttua. Ensimmäinen oli sonni-, toinen lehmävasikka.

Teeswaterin eläinlääkäri John Fisher sanoi, ettei hän ole milloinkaan ennen kuullut Canadassa tapahtuneen tällaista, ja että hän tietää vain yhden sellaisen tapauksen olleen aikaisemmin koko maailmassa. Nämä vasikat eivät olleet kaksoset, vaan erikseen kehittyneitä.

Ovatko sonnit häviämässä?

Brittiläinen maataloustiedemies sir John Russell pitää mahdollisena, että jonakin päivänä sonni on yhtä kuollut kuin Dodo-lintu.

Äskettäisessä presidentin puheessaan Britannian tiedemiesyhdistyksen kokouksessa sir John selosti Dairy Research Instituten äskettäistä keksintöä, minkä avulla hiehosta tulee täysi maidon tuottaja ilman ennen välttämättömän sonnin apua. "Tämä on ensimmäinen askel urosten tarpeettomaksi tulemisessa", sanoi hän.

Tämä tehdään pillerien avulla, jotka valmistetaan keinotekoisesta siitosaineesta, mitä sanotaan ethylstilboestroliksi. Nämä pillerit työnnetään hiehon tai mahon lehmän nahan alle ja ne aiheuttavat maitoutumisen.

Mutta vaikka tämä osoittautuisi käyttökelvottomaksi, sir John pitää sonnien tulevaisuutta kuitenkin hyvin laihana, sillä keinotekoisen siittämisen avulla yksi sonni voi polvella 1,500 lehmää vuodessa. "Me voimme vielä nähdä ajan, että sonnit, pientä aristokraattien lukumäärää huomioonottamatta, tulevat tarpeettomiksi", sanoi hän.

Peonien muutto parhain syyskuussa

Syyskuu on paras aika peonien hajoittamista ja uudelleen istuttamista varten, mutta niitä ei pitäisi siirtää useammin kuin kerran viidessä vuodessa, ellei ole erikoissyytä siihen.

Kaunilina päivänä kaivetaan varovaisesti juuret ylös mahdollisimman vähän loukaten niitä. Isojen peonien juuret menevät toisinaan jalan syvyyteen maahan. Ennen kaivamiseen ryhtymistä pitäisi katkaista peonin lehdet pois. Juurista poistetaan kaikki löysä multa ja juuret jätetään muutamaksi tunniksi ilmoittumaan. Kaikki maa pitäisi pestä veden avulla pois juurista.

Tämän jälkeen tutkitaan juuri huolellisesti jotta nähdään, mistä se voidaan hajoittaa mahdollisimman vähän juurinystermiä loukaten. Hyvin suuri juuri voidaan hajoittaa siten, että painetaan lapio keskeltä läpi, mutta pienemmät voidaan hajoittaa käsin. Jokaiseen lohkaistuun juureen pitää jäädä ainakin 2 tai 3 silmää, mutta 6—7 silmän juuret ovat tavallisesti parhaita.

Maa olisi hyvin muckattava ennen istutusta ja jos mahdollista siihen pitäisi sekottaa hyvin palanutta lantaa. Juuri olisi pantava siten, että sen päällä on noin 2 tuuman vahvuinen maakerros. Liiaksi syvä istutus on usein syynä siihen, että peonit eivät kuki. Ensimmäisenä vuonna olisi pantava kasvijätteitä päälle jäätymisen estämiseksi, mutta myöhemmin se on tarpeetonta. Lehdet olisi katkaistava ja poltettava joka syksy, jotta mahdollisesti kehittyneet taudinbasillit häviävät.

Yksi 300 paunan sika tuottaa yhtä paljon laardia kuin kaksi 200 paunan sikaa. Rasvan arvo on ainoastaan noin kuusi senttiä paunaa elävässä siassa. Siksi on edullista, että siat markkinoidaan keveämpipainoisina, sanovat markkinoimisekspertit.

Lammaskarjan koko on tärkeä

Lammashoidon tuottavaisuuteen vaikuttavien monien seikkojen lisäksi on lampaiden lukumäärä tärkeä tekijä. Vuoden 1941 sensus osoittaa, että Canadan lammaskarjojen keskinkertainen koko on 24.3 päätä. Tähän sisältyvät luonnollisesti länsi-Canadan suuret lammaskarjat.

Kun lasketaan keskimäärää Ontariossa, Quebecissa ja rannikkomaakunnissa, silloin tulee tulokseksi vain 15.8 päätä lammaskarjaa kohti. Kun sensustilastot kerätään aikana, jolloin lampaiden lukumäärä on korkeimmillaan, nimittäin kesäkuun 2 pnä, niin silloin lammaskarjat kokonaisuudessaan ovat todellisuudessa pienemmät.

Ottawan keskuskoefarmin eläinhoitojaoston edustaja S. B. Williams sanoo, että tämän kokoinen lammaskarja on kaukana kannattavaisuudesta.

Siitospässin ylläpitokustannukset on jaettava vain muutaman lampaan kesken. Rakennus- ja välinekustannukset ovat myös liian suuret päätä kohti, tai, kuten useimmiten tapahtuu, riittäviä rakennuksia ja välineitä ei hankita ja se aiheuttaa kuolevaisuuden sekä haaskauksen.

Taloudellisesti tuottava vähäisin lammaskarja on se, minkä voi ylläpitää yksi pässi, eli 40—50 emälammasta.

Kun lammaskarja on tämän kokoinen, silloin se ei ole enää navetan "huono ala" ja silloin kiinnitetään riittävästi huomiota ruokintaan niin kesällä kuin talvellakin. Asianmukaisia välineitä voidaan myös oikeutetusti valmistaa tai ostaa.

Myös voidaan ostaa parempilaatuinen pässi ja lammaskarjasta tulee sitten pysyvä tulolähde sekä ylpeyden aihe omistajalle.

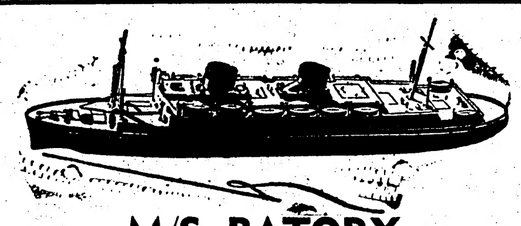

M/S BATORY
Matkat SUOMEEN ja SUOMESTA Kööpenhaminan kautta
Suunnitelkaa syysmatkanne Suomeen nyt
Lähtien: 10. LOKAKUUTA. Poikeaa Halifaxissa lokak. 12
Varhainen joulumatka: marraskuun 10
Suuri henkilökohtaisesti johdettu jouluhuvimatka jouluk. 10
RUUANLAITTO PALVELU SKANDINAVINEN TUNNELMA TARJOILU
Nopeat ja mukavat laiva-, rautatie- ja lentoyhteydet Kööpenhaminasta eri puolille Suomea.
Tarkempia tiedonantoja saadaksenne kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai
GDYNIA AMERICA LINE INC.
205 Drummond Bldg. 1117 Ste-Catherine St., W., Montreal.

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip.

CSJ:n Sprucedalen osaston No. 30. kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina **kello 2 ip.** Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 7 illalla, **316 Bay St.** Johtokunnan kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä keskiviikkona klo 7 illalla samassa paikassa. Kirjeenvaihto osoite: A. Kari, 71 N. Kenogami Ave., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla osaston huoneistolla **Don-haalilla.**

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Puheenjohtaja Oscar Männistö, sihteeri Hilma Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ontario.

CSJ:n Vancouverin osaston No. 55 kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalilla jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p. Johtokunta kokoontuu puolitoista tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Kapuskasingin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p.

CSJ:n Sault Ste. Marien osasto No. 5 työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai osaston omalla talolla, 321 John St., alkaen klo 8 illalla.

CSJ:n Val d'Orin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 2 i.p. Sihteerin osoite: Lempi Ojanen, Box 856, Val d'Or, Que.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: Wm. Rönkä, R. R. 1, Worthington, Ont.

"Itsemurhan avustamisesta" vuoden vankeus eskimolle

Viime kesänä vaati keuhkotautia sairastanut eskimonainen, 45-vuotias Nukashook pienessä Eelomalingin kylässä Bocthian niemimaalla, että hänen 21-vuotiaan poikansa Eeriykootin pitää pelastaa hänet kärsimyksistään ja tappaa äitinsä. Vaikka poika tiesi eskimoiden tavan päästää kroonillisesti sairaat ja kärsivät pois päiviltään, sanoi Eeriykoot, että "se on valkoisten miesten tahtoa vastaan".

"Siinä tapauksessa teen sen itse", sanoi äiti. Tämän päättäväisyyden edessä oli pojan pakko antautua ja suostua suorittamaan teon ystävänsä Ishakakin avustamana.

Viime talvena kertoi eräs valkoinen turkistenpyydystäjä asiasta ratsupoliisille, jonka toimesta kaksi konstaapelia lähetettiin tutkimaan asiaa. Kuljettuaan 500 mailin matkan lentokoneilla ja koirilla, tapasivat poliisit kummatkin pojat, jotka eivät halunneet salata mitään. Kummatkin pojat vangittiin ja äidin ruumis kaivettiin haudasta ruumiintutkimusta varten. Ruumiinavaus totesi, että eskimonaisella ei olisi ollut tuskin kolmea kuukautta elonaikaa, jonka johdosta eräs viranomaisista sanoi kysymyksessä olleen inhimillisen teon.

Kaikesta huolimatta asetettiin pojat syytteeseen "itsemurhan avustamisesta" Cambridge Bayssa tapahtuvaa oikeudenkäyntiä varten, tuomareineen, asianajajineen ja valamiehistöineen. Eeriykoot julistettiin syyllisiksi mutta hänen toverinsa vapautettiin syytteestä. Vaikka nuoren miehen rikoksesta voitaisiin tuomita elinkautiseen vankeuteen, sai hän ainoastaan vuoden tuomion, jonka hän saa suorittaa työskennellen ratsupoliisin asemalla Cambridge Bayssa ja on mahdollista, että "vanki" pääsee kotiin "hyvän palveluksen perusteella" hyvin pian. Eskimoiden keskuudessa pidetään vakavana rangaistuksena sitä, että joku joutuu pakosta eroon kodistaan.

Ruotsi voitti muun pohjolan 232-196

Helsinki. — (S-S) — Tukholmassa suoritetuissa Pohjolan maiden rata- ja kenttäurheilukilpailuissa Ruotsia vastaan esiintyi Ruotsi voittajana 232 pisteellä. Ruotsi voitti 21 kilpailusta 12.

V. Suvivuo voitti 110 m. aitajuoksun 1/10 sekunnilla tuloksella 14.8 ja T. Hyytiäinen voitti keihäänheiton kolmella sentimetrillä tuloksella 72.71 (Rautavaaran sijoittuessa kolmanneksi).

Suomalaiset V. Mäkelä, V. Koskela, ja P. Salonen sijoittuivat 5,000 m. juoksussa mainitussa järjestyksessä kolmanneksi, neljänneksi ja viidenneksi, ruotsalaisten B. Albertsonin ja E. Nybergin voittaessa etutilat tuloksilla 14.23.8 ja 14.25.4. Mäkelän tulos oli 14.26.4.

Kymmenen kilometrin juoksun voitti norjalainen M. Stokken saavuttaen samalla uuden Norjan ennätyksen tuloksella 29.59.6. V. Koskela oli toinen, 12.4 sek. jälessä.

Puolentoista kilometrin juoksun voitti L. Strand 3.50 ja suomalainen D. Johansson oli toinen, tasan kaksi sekuntia jälessä.

Kolmen kilometrin estejuoksun voitti Ruotsin K. Södeberg 9.05.2, A. Kainlausrin ollessa toisena 11.8 sek. jälessä.

Seiväshypyn voitti Ruotsin R. Lundberg tuloksella 4.26: Suomen V. Olenius ja E. Kataja sijoittuivat toiseksi ja kolmanneksi tuloksilla 4.20 ja 4.10.

Kiekonheiton voitti I. Ramstadt 49.42 ja Suomen V. Nyqvist oli toinen 47.83.

Kilpailujen yhteydessä suoritettiin myöskin pohjoismaiden mestaruuskilpailut 10-ottelussa sekä maratonilla. Pistemäärät olivat 10-ottelussa: O. Clausen, Islanti, 7,259, D. Eriksson, Ruotsi, 6.779 K. Tanander, Ruotsi, 6.688 ja V. Naatti, Suomi, 6.340.

Maratonimestaruuden voitti Martti Urpalainen, Suomi, 2.32.18, Ruotsin Gösta Leandersson oli toinen 2.33.55, Paavo Laine kolmas ja Aarne Jung, Suomi, neljäs. Heidän aikansa olivat 2.35.1 ja 2.37.5.

Yhdysvaltain öljyvarat lisääntyneet huikeasti tärkeän keksinnön takia

Liuskekivestä kyetään eristämään öljy sitä varten keksityn halpahintaisen menettelyn avulla

Rifle, Colorado. — Öljyn eristäminen liuskekivestä on ratkaistu täällä ja sen avulla on lisätty Yhdysvaltain öljyvaroja siinä määrin, että ne tulevat kestämään vuosisatojen ajat. Tämän uuden tuotantoalan ristiäiset pidetään täällä tällä viikolla, jolloin Yhdysvaltain kaivostoimiston miehet esittelevät täällä noin 200 johtavalle teollisuusmiehelle uuden liuskekivikaivannon, öljytehtaan ja sen uuden prosessin, jota käytetään öljyn eristämiseksi liuskekivestä. Tähän mennessä on todettu, että liuskekivestä kyetään eristämään öljy noin 2.25—2.50 dollarin kustannuksilla tynnyriä kohden. Kun raakapetrooli maksaa nykyään noin 2.50 dollaria tynnyri, todetaan uusi raakaöljy verrattain halvaksi.

Tutkimustöihin ryhdyttiin kongressin v. 1944 tekemän päätöksen perusteella ja viisi vuotta kestäneet tutkimukset ja kuuden miljoonan dollarin kustannukset ovat johtaneet kongressin toivomaan tulokseen, että Yhdysvalloissa ei tule vuosisatoihin valitsemaan öljyn puutetta.

Laskelmat osoittavat, että tämän alueen 9,000 jalan korkuinen ylänkömaa käsittää noin tuhannen neliömailin laajuisen liskekivimassan, joka sisältää seitsemän kertaa enemmän öljyä kuin tässä maassa on käytetty sen jälkeen kuin öljyä tuotettiin ensikerran Pennsylvaniassa 90 vuotta takaperin. Tämän ylänkömaan vältetään sisältävän 22 kertaa enemmän öljyä kuin mitä Yhdysvaltain tunnetut öljyvarat nykyään ovat.

Kaivostoimiston miehet väittävät saattaneensa tieteen sille asteelle, että nyt on mahdollista tuottaa liuskekiviöljyä petrolituotteiden korvikkeeksi.

Liuskekiven raakaöljyn sanotaan olevan eräänlaisen öljyn ja hiilen ristisiitoksen, mutta siitä saadaan hyvää gasollinia, diesel- ja polttoöljyä ja siitä toivotaan saatavan myöskin uusi sekä voimakas polttoaine jet-lentokoneita varten.

Kaivostoimiston tutkimuskeilujen sanotaan johtaneen taviin parannuksiin liskekivitamisessa. Kun tiedemiehet asiaa v. 1925 väitettiin sen kaivosmiehen kykenevän irrorkeintaan kuusi tonnia päivää kohden. Askeleissä irroitti jokainen mies yli päivässä.

Tällä erää on vielä ratkaistavana kysymyksenä mitä menettelyä on noudatettava den raakaöljyn jalostamisessa ja sitä pidetään verrattain verrattain pitkälle edistyneenä.

Japanin työttömät lähetetään muualle

Tokio. — (ALN) — Japanin hallitus aikoo ryhtyä Yhdysvaltain hitysviranomaisten siirtämään tämään maan työttömiä miehiin, sillä miehitysvoimien päällikkö Chester. W. Nimitz ilmoitti täältä syysk. 15 pnä General listuakseen siellä pidettävän sainvälisen työtoimiston työ siirtolaisuuskonferenssiin. Ner ler esittää Japanin hallituksen virallisesti kokoukselle.

Avioliittoon Vihitty

Lila Cecilia Morin (Toikka

LONG LAKE, ONTARIO

ja

Douglas James Cramer

TORONTO, ONTARIO

PARHAINTA ONNEA YHTEISELÄMÄLLE TOIVOTTAVAT SUKULAISET JA YSTÄVÄT:

Bertha ja Kaarlo Toikka
Rose ja Tom, kukkapari
Grace Cramer
Kay ja Fred
Violet ja Ralph Morin
Mari ja Valpas Hänninen
Laina ja Väinö ja perhe
Viesti ja Uljas ja lapset
Helmi ja Taisto Hänninen
Lorna, Sivia ja Charles Lewis
Leah Koski
Jack Kallio
Niilo Toikka
Hilma Ritari ja Arttu
Tili ja Vic. Hänninen
Ida ja Jussi Tuokko
Tuulikki ja Harry Mäki
Sylvi ja Layton Chapman
Viljo ja Elina Hänninen
Signe ja Karl Erkkilä
Edla ja Matti
Ida ja Atu Koivula
Edla Marttinen
Ann ja Aatu Koivula
Meeri ja E. Alho
Olga ja Vilho Mäki
Maria ja Aatu Marttinen
Hilma ja Julius Seppälä
Otto Mäki
Maija ja Ilmari Mäki
Otto Tulonen ja Harry
Ida ja Konsta Sunden
Soittajat Väinö Kinnunen ja Aimo Mäkinen
Signe ja Väinö Kinnunen ja perhe
Albert Kuisma
L. Jokimies
Mr. ja mrs. A. M. Peura
Anna ja Venni Viita
I. J. Pulkkinen
Taimi ja Vilho Kallio
Anni ja Vilho Vihuri
Ann ja Okley Storms
Alma, John ja Ed. Pulkkinen
Arnold Vihuri
John Litja
John Hoksel
Edla ja Alex Majava
Hanna ja Jussi Koski
Cecilia ja Arvo Ranta
Frida ja Eino Mannila
Hakolat
Ida ja Yrjö Mäkinen
Maila ja Emppu Ojanperä
Norman, Helmi ja Reino Terävä
Lempi Salo
A. Mäkinen ja perhe
Alma ja L. Karjalainen
A. Lehto
Anne ja Matti Haveri
A. Rissanen
Bill Saari
Kay ja Taisto Länsi
Sigrid ja Art Kangas
Lillian, Saimi ja Onni Seppälä
Mandi ja Ed. Hill
Jack ja Marge Pernu
Mrs. Mary Pernu
Aili, Ed. ja Mrs. Virtanen
Aune ja Toivo Luoma ja pojat
Tyyne Kinnunen
Aili ja Toivo Peura
Ethel ja Konsta Timberg
Jean ja Sulo Koski
Raymond, Kaarina ja Pentti Kivinen
Hugo Mäki
Annie ja Harvey Harju
Jalmar Mäki
Viola, Elina ja Vili Pankka
Senja ja Paavo Wesslin
Bill Kinnunen
Vieno ja Leo Viita
Bertta ja Väinö Stenback
Impi ja Aaro Poutanen
Emilia ja David
Jouce, Nellie ja Wilfred Salo
Erna ja Melvin Hein
Hanna ja Matti Poutanen
Aili ja Arvo Hill
Karin ja Eino Hamer
Ray ja Karl Johnson
Reuben Kinnunen
Siiri Kaisla
Antti Pakkala
Allan Laaksonen
Anna Purola

Kiitos

Lausumme parhaimmat kiitokset kaikille sukulaisille ja tuttaville, jotka niin suurilukuisina saavuitte kääpiävämme viettämään syyskuun 3 p:nä 1949. Kiitos raha- ja yksityislahjoista, jotka saimme kääpäivämme muistoksi. Kiitos illan ahkerille emännille. Kiitos myös niille jotka ottivat osaa, mutta eivät voineet saapua.

Kiitollisuudella Teitä muistaen,

LILA ja DOUGLAS CRAMER
LONG LAKE, ONTARIO — SYYSKUUN 3 P. 1949

USA:n työläisten rauhankonferenssi lokak. 1 ja 2 pnä

Chicago. — Yhdysvaltain työväen rauhankonferenssi pidetään täällä lokaan lokak. 1 pnä Ashland Auditoriumissa. Sen työjärjestys edellyttää konferenssin kestävän kaksi päivää ja osanottajiksi arvellaan saapuvan noin 1,500 työväen edustajaa maan kaikilta puolilta. Kokouksessa puhuu m:n. kuuluisa meksikolainen työväenjohtaja, Latinalaisen Amerikan Työvaeniliton puheenjohtaja Vicente Lombardo Toledano, joka tiettiin huomattavaa osaa äskettäin Mexico Cityssä pidetyssä Amerikan mantereen rauhankongressissa.

Tällä pidettävän konferenssin tarkoituksena on keskustella ja päättää Yhdysvaltain työväestön työllisyyden ja rauhan ohjelmasta ja sen odotetaan omaksuvan Atlantin sotaliiton vastaisen kannan, vastustavan sotatarpeiden Eurooppaan lähettämistä. Kokouksen odotetaan omaksuvan vaatimuksen, että töiden varaamiseksi olisi hallituksen lopetettava se itä-Euroopan kansandemokratioiden kaupankäynnin boikotti, joka on ollut voimassa.

Konferenssiin odotetaan saapuvan myöskin veljesedustajia Puerto Ricosta, Ranskasta, Italiasta, Puolasta, Cubasta y.m. maista, ellei valtiosihteerin virasto asetu poikkiteloin heidän maahan saapumistaan vastaan.

SUOMEN LÄHETYSTÖ

LEGATION OF FINLAND

140 Wellington Street,
Ottawa, Ontario.
Puhelin 6-2389

SUOMEN KUULUMISIA

(Helsingissä, syysk. 14 p. 1949. Suomi-Seura.)

SUOMI KIINNOSTAA YHATI AMERIKKALAISIA

Tukholmassa pidetyssä Parlamenttien liiton välisestä kokouksesta on kahdessa erässä yhteensä toistakymmentä amerikkalaista kongressimiestä, useat puolisoineen, pistäytyneet lyhyelle vierailulle Helsinkiin. Huolimatta ajan niukkuudesta ovat amerikkalaiset lausuneet tyytyväisyytensä siihen, että ovat saaneet tilaisuuden retken suorittamiseen.

EDUSKUNTA SYYSLOMALLE

Vastoin aikaisempaa otaksumaa pääsee eduskunta nyt kuitenkin lähtemään syyslomalle. Syyskuun 16 p:n täysistunnon jälkeen eduskunta lähtee "perunannostolomalle" ja viipyy siellä lokakuun 4 päivään saakka.

Valtiovarainvaliokunta jää kuitenkin jatkamaan talousarvion käsittelyä.

KORKOKANTAA ALENNETAAN

Suomen Pankin pankkivaltuusmiehet ovat esittäneet Suomen Pankin johdolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin korkokannan edelleen alentamiseksi.

Eduskunta päätti syyskuun 13 pnä käsitellessään Suomen Pankin hallintoa ja tilaa koskevaa kertomusta lausua, että äskettäin tapahtunut koron alentaminen ei ole riittävä, vaan että olisi ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin koron alentamiseksi vielä yhdellä prosentilla. Tämä lausuma päätettiin saattaa pankkivaltuusmiesten tietoon.

ASEKATKENTÄJUTTU LOPULLISESTI PÄIVÄJÄRJESTYKSESTA

Asekätkentäjutty joutunee kuluvan syksyn aikana lopullisesti päiväjärjestyksestä. Saamamme tiedon mukaan korkein oikeus antaneet lopullisesti päätökset jutussa vielä tämän vuoden kuluessa. Noin kuukauden kuluttua siitä, kun korkeimman oikeuden viimeinen asiaa koskeva päätös on annettu, voidaan sisäasiainministeriön tutkintaelin lakkauttaa.

100-VUOTIAS TEKNIIKAN OPETUKSEMME — KULTTUURIMME SUURI VOITTO

Teknillinen Korkeakoulu on viettänyt 100-vuotisjuhliaan. Suuri joukko ulkomaalaisia kutsuvieraita on saapunut. Päätilaisuus oli yliopiston juhlasalissa syyskyyn 13 pnä, jota tilaisuutta läsnäolollaan kunnioittivat presidentti ja rouva Paasikivi sekä Suomen marsalkka Mannerheim.

Illalla olivat juhlapäiväilliset tanssiaisineen HOK:n suuravintolassa.

Syyskuun 14 pnä pidettiin juhlallinen tohtoripromotio.

Näiden juhlien aikana lahjoitti Suomen Arkkitehtiliiton naisvaltuuskunta juhlivalle korkeakoululle upean rehtorin viitan. Se on sinipunervaa villasamettia helmenvalkoisella silkkivuorilla ja teknillisiä tunnustuksia esittävillä kultakirjailuilla.

Teknillisen Korkeakoulun rehtorina on nykyisin Prof. Martti Levon.

SUOMALAISAIHEISTA OHJELMAA NEW YORKIN RADIOON

Maamme ulkomaisen informatiotoiminnan heikkous on viime aikoina ollut yleisenä puheenaiheena. Nyt on Suomalais-Amerikkalainen Yhdistys omasta puolestaan ryhtynyt tarmokkaisiin toimenpiteisiin tehdäkseen maatamme tunnetuksi Amerikassa. Huomattavin saavutus tässä suhteessa on sopimus New Yorkista kerran kuukaudessa lähetettävien suomalaisaiheisten noin tunnin kestävien ohjelmien radioinnista. Ensimmäinen lähetys on jo lokakuun 8. päivänä.

Nämä lähetykset tapahtuvat New Yorkin kunnallisen radion — Yhdysvaltojen neljänneksi suurimman radioyhtiön — välityksellä.

Ensimmäisen ohjelman levylleotto on parhaillaan käynnissä Helsingissä. Tähän ohjelmaan kuuluu Helsinkin Kaupunginorkesterin esittämä Finlandia. Tii Niemelän lauluesitykset, Sonnisen preludi jousiorkesterille radio-orkesterin esittämänä, Klamin "Karjalainen rapsodia" sekä ketju suomalaisia kansanlauluja. "Välipalana" kuullaan maisteri Jouko Tolosen selostava pakina — englanninkielinen tietysti.

Lisäksi on parhaillaan suunnitteilla suomalaisen taiteen näyttelyn järjestäminen New Yorkiin ensi vuonna. Se käsittäisi vähän yli 100 maalausta viime vuosisadalta moderniin taiteeseen saakka sekä parikymmentä veistosta samaan tapaan kuin nyt Euroopan kiertueelle lähtevä suomalaisen taiteen esittely. Mikäli näyttely onnistuu, siirretään se New Yorkista Kanadaan.

Eräs tärkeä kulttuuritoiminnan muoto, joka niinkään kaipaisi kohennusta, on taiteilijavaihto. Suomalaiset taiteilijat eivät valitettavasti — joitakin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta — ole saavuttaneet Amerikassa sanottavampaa menestystä. Tämä johtunee ennen kaikkea siitä, että heidän matkansa on huonosti järjestetty. Nyt on Suomalais-Amerikkalaisen Yhdistyksen tarkoituksena ottaa Yhdysvaltoihin matkustavat taiteilijat siipiensä suojaan varmistaakseen ennakolta heidän esiintymistilaisuuksiensa taloudellisen kannattavaisuuden.

29 SUOMALAISTA STIPENDIAATTIA YHDYSVALTOIHIN

Hiljattain on saatu tietää valitukisi tulleet suomalaiset stipendiaatit Yhdysvaltain yliopistoihin. Kaikkiaan sai 29 suomalaista stipendin ja he matkustavat vielä kuluvan syyskuun aikana omiin yliopistoihinsa tietojaan kartuttamaan. Mainittakoon, että muuan stipendiaateista on sotasokea. Suomalaiset stipendiaatit ovat yleensä erittäin pidettyjä Yhdysvalloissa.

ENGLANNIN PARLAMENTIN VALTUUSKUNNAN VIERAILU

Suomen eduskunnan edustajien vierailtua viime vuonna Englannin parlamentin kutsusta Lontoossa on eduskunta kutsunut Englannin parlamentin edustajat viikon kestävälle vastavierailulle Helsinkiin. Englantilainen parlamenttivaltuuskunta saapuu syyskuun 15 pnä ja siihen kuuluu 8 parlamentin jäsentä.

Vierailuohjelmaan kuuluu mm. eduskunnan puhemiehen juhlapäivälliset, käynti tasavallan presidentin luona, pääministerin ja ulkoasiainministerin sekä Helsingin kaupungin vastaanotot. Lisäksi käyvät vieraat Turussa, jossa arkkipiispa Lehtonen tarjoaa heille lounaan, sekä Tampereella, jossa Tampereen kaupunki ja Kauppakamari tulevat osoittamaan vieraanvaraisuutta.

Vaarallisten liuottimien ja ohennusaineiden aiheuttamat myrkytykset

Sisään hengitettäessä ei hengitystieheeseen tunkeudu ainoastaan pölyä, vaan myös erilaisia ilmassa olevia kaasuja ja höyryjä. Useimmiten nämä ovat näkymättömiä (harvoista poikkeuksista mainittakoon salpietarihapcsta lähtevä typpihöyry), eikä niitä voida suinkaan aina tuntea hajustaan tai siitä, että ne ärsyttäisivät limakalvoja. Jos niiden olemassaolo huomataankin, ei haju eikä niitä voida suinkaan aina tuntea suhteessa niiden vaarallisuuteen.

Kaasumaisten aineiden aiheuttamat sairaudet voivat johtua yksinomaan näiden aineiden vaikutuksesta hengitystiehyeiden limakalvoihin ja keuhkokudokseen (esim. typpihöyryt). Ne voivat myös ilmetä niiden vereen joutumisen aiheuttamana yleismyrkytyksenä (esim. elohopea), tai molemmin tavoin.

Hyvin yleisiä nykyään ovat orgaanisten liuottimien aiheuttamat kroonilliset myrkytykset. Kemiallinen teollisuus on viime vuosikymmeninä kehittänyt lukuisia aikaisemmin käyttämättömiä aineita, joista monet ovat vaarallisia, ja täten on syntynyt myös kokonainen sarja uusia ammattitauteja.

Tällaisia liuottimia käytetään esim. väri- ja lakkatehtaissa, graafisella alalla (erityisesti syväpainoissa), maalarinammatissa, metalli- nahka- ja peliteollisuuden käyttämässä ruiskumaalauksessa, puusepäntöissä, kumiteollisuudessa, vulkanoimisessa, kenkäteollisuudessa sekä lukuisissa puhdistusprosesseissa, kuten tavallisessa koneiden puhdistuksessa, kuvalaattojen ja väritelojen puhdistamisessa graafisella alalla, vanhojen maalien ja lakkojen poistamiseen huonekaluista, vaatteiden kemiallseen puhdistamiseen jne.

Käytetyistä aineista mainittakoon ensinnäkin eräät hiilihydistykset, kuten erilaiset bensiinit, mineraalitärpätti, petrooli, bensooli, toluoli, eräät hiilen ja kloorin yhdistykset, metyli-, etyli- propyli- ja butyylialkoholi sekä niiden yhdistykset metyli-, etyli ja butyliasetaatit ynnä edelleen asetoni, eräät eetterit ja glykoliyhdistykset sekä rikkihiili.

Orgaaniset liuottimet ovat juoksevia, höyrystyvät helposti, ja ne liuottavat rasvoja ja eräitä veteen liukenemattomia orgaanisia aineita. Nämä ominaisuudet, jotka aiheuttavat niiden teknillisen käyttämisen, ovat myös niiden myrkyllisen vaikutuksen syynä: ne nimittäin heikentävät kaikkien elävien solujen toimintaa, mutta vaikuttavat erittäin tuhoisasti sellaisiin rasvapitoisiin elimiin kuin aivoihin, maksaan ja selkäytimeen. Lihavat ihmiset, joilla on rasvaa varastossa ruumiissaan, eivät olekan näiden aineiden aiheuttamille myrkytyksille niin alttiita kuin laihat.

Vahingolliset höyryt pääsevät ruumiiseen hengitettäessä ja kulkeutuvat veressä ympäri sitä. Eniten ne vaikuttavat keskushermostoon, joka myös herkästi reagoi, niin että tällaisista aineista myrkytyksen saanut tuntee sen itse väsymyksenä, unisuutena, päänsärkynä, huimauksena, poltteena, ruokahaluttomuutena sekä pahimmissa äkillisissä tapauksissa pyörtymisenä ja hengityselimien tai sydämen toiminnan lamaantumisena. Suurin piirtein voi sanoa kaikkien liuottimien vaikuttavan samalla tavoin kuin nukutusaineet eetteri ja kloroformi tai kuin alkoholi, joka onkin liuotin.

Useimmat mainituista aineista haihtuvat elimistöstä verrattain pian. Niiden aiheuttavat aivan pienetkin ja tuskin huomattavat häiriöt voivat kuitenkin olla arveluttavia. Työntekijäin huomiokyky, harkinta ja liikkeiden varmuus heikkenee ja työkyky alentuu; mutta kuten alkoholin vaikuttaessa tätä seuraa aluksi mieluisuuden ja välinpitämättömyyden tunne, jopa tietty vilkkaus ja itsekritiikin aleneminen, niin ettei asianomainen itse ymmärrä saaneensa myrkytystä. Elimistön, varsinkin aivojen, jatkuva myrkyttyminen puolestaan aiheuttaa laihtumista, nielemisvaikeuksia, veren vähyyttä ja hermosairauksia. Esim. ruiskumaalarin ammatin on todettu voivan johtaa vakaviinkin hermosairaustapauksiin. Kun uudemmat liuottimet ovat olleet käytännössä vielä verraten vähän aikaa, ei niiden myöhemmistä myrkytysvaikutuksista ole selvyyttä, mutta todennäköisesti tällaisia toissijaisia, toisiin elimiin ulottuvia vaikutuksia myös on, kuten alkoholimyrkytystapauksissakin. Alkoholilla on muuten se hyvä puoli, että se palaa ruumiissa, mutta tämä koskee vain ani harvoja muita liuottimia.

Vahingollisten höyryjen tai kaasujen vaikutus keskushermostoon ilmenee tavallisesti työajan lopulla tai heti työstä päästyä. Työntekijän täytyy painua hetkeksi makuulle, ennen kuin edes ruoka maistuu, ja kaikesta huolimatta hän on haluton ja väsynyt koko illan, ja hänen täytyy mennä aikaisin vuoteeseen. Esim. pyörämatka kotiin voi kuitenkin edistää liuotinhöyryjen haihtumista, niin ettei oireita juuri tunnu. Pyhäisin, loma-aikoina jne. työntekijä tuntee vointinsa paremmaksi, kun taas talvisaikaan, tuuletuksen ollessa huonon, myrkytysoireet ovat vahvimmat.

Eri liuottimien myrkylliset vaikutukset ovat hyvin erilaiset, mikä johtunee siitä, että nämä aineet saattavat elimistössä joutua kemiallisten muutosten alaisiksi, jolloin syntyy joko vaarattomia, veteen liukenevia aineita, jotka poistuvat virtsassa, tai uusia, usein vahvasti myrkyllisiä aineita, jotka aiheuttavat sekundäärisen myrkytyksen.

Esimerkkinä mainittakoon, että toluoli ja xyloli hajaantuvat hapoiksi, jotka heti muodostavat vaarattomia yhdistyksiä, kun taas bensoli hajautuessaan fenoleiksi vaikuttaa tuhoisasti vereen ja verisuoniin. Metyylialkoholi (puuspiri) hajaantuu formalliiniksi ja muurahaishapoksi jne. Vaarallisimpina on pidettävä bensolia, useimpia hiilikloridja, metyylialkoholia ja metyyliestereitä, muurahaishapon yhdistyksiä ja rikkivetyjä. Vähimmän vaarallisia ovat m. m. petrooli, puhtaat bensiinit, aidot tärpättiöljyt, etyyli-, propyyli- ja buyylialkoholi sekä vastaavat asetaatit, tavall. eetteri, asetoni ja raskaat glykolit. Näiden välimailla ovat toluoli, kyloli, eräät alkoholit, esterit, aldehydit, ketonit ja eetterit.

Liuottimien ja ohennusaineiden aiheuttamien myrkytysten vastustaminen edellyttää käytettyjen valmisteiden kokoomuksen tuntemista. Tämä on tavallisesti valmistajan salaisuus. Myrkytysten estämiseksi on kuitenkin katsottu välttämättömäksi antaa laissa määräyksiä siitä, miten mitkäkin aineet on merkittävä ja säilytettävä sekä miten niitä on käsiteltävä. Näiden määräysten tunteminen olisi tärkeää jokaiselle työntekijälle, joka joutuu mainitunlaisia aineita käsittelemään, mutta vähintään on vaadittava, että tällaisen työpaikan luottamusmies perehtyy niihin mahdollisimman yksityiskohtaisesti voidakseen valvoa, että niitä noudatetaan. — Suojalaitteista tässä kosketeltuja myrkytyksiä vastaan mainittakoon imu- ja tuuletuslaitteet, erityiset ruiskutus-, kuivaus- ja puhdistuskammiot jne. Eräissä tapauksissa käytetään naamareita. Työajan rajoittaminenkin saattaa tulla kysymykseen. — Palkatyöläinen.

Suomessa syntyneet Canadan farmarit ovat vähentyneet

Ottawa. — Canadan tilastollisen toimiston keräämien tietojen mukaan väheni Canadan Suomessa syntyneiden farmarien lukumäärä vuosien 1931 ja 1941 välisenä aikana kaikkiaan 120 hengellä, ollen vuonna 1941 toimitetun väenlaskun aikana, mainitun vuoden kesäkuun 2 päivänä, 2,557 henkeä. Suomessa syntyneiden farmarien lisäksi oli Canadassa 672 Canadassa tai muualla syntynyttä suomalaisperuista farmaria.

Kolmen eri väenlaskun aikana oli Canadassa Suomessa syntyneitä farmareita maakunnittain seuraavasti (sulkumerkeissä mainitaan maan kaikkien suomalaisperuisten farmarien yhteinen lukumäärä 1941):

	1921	1931	1941	
Ont.	1,006	1,508	1,548	(1,708)
Alta	460	457	360	(650)
Sask.	316	299	238	(401)
B. C.	195	342	329	(358)
Man.	300	65	69	(93)
Que.	2	4	10	(13)
N. B.	-	2	2	(4)
N. S.	2	-	1	(2)*)
Yhteensä	2,281	2,677	2,557	(3,229)

Tilastolliset tiedot eivät osoita mistä johtuu vuosien 1921 ja 1931 välisenä aikana tapahtunut romahdusmainen Suomessa syntyneiden farmarien väheneminen Manitoban maakunnassa. Muissa maakunnissa ovat Suomessa syntyneet farmarit vähentyneet luonnollisella tavalla, kuoleman kautta. Siitä huolimatta on Suomessa syntyneiden farmarien lukumäärä lisääntynyt alituisesti Ontariossa, samoinkuin Quebecissakin. (Canadan Suomalaisten Arkisto haluaisi saada jonkun asiantuntijan selityksen Manitoban suomalaisten farmarien jyrkkään vähenemiseen mainitun vuosikymmenen aikana.)

*) Yksi Prince Edward Islandissa.

Orjatyövouti Saksan liberaalipuolueen johtoasemassa

Praha. — (ALN) — Yhdysvaltain miehitysalueella Hessin maakunnassa toimii Saksan liberaalien demokraattisen puolueen puheenjohtajana August Martin Euler-niminen mies, joka on valittu myöskin edustajaksi uuteen länsi-Saksan Bonnin parlamenttiin. I. G. Farben-trustin sotasyyllisyysjutun yhteydessä on täällä julkaistu asiakirjan jäljennös, joka toteaa, että Euler on toiminut tshekkiläisten vankien orjatyövoutina. Surullisen kuuluisasta Oswiecimin vankileiristä löydettiin tammik. 17. 1943 päivätty asiakirja, jossa oli tieto, että Euler oli lähetetty Prahaan keräämään keskitysleirille noin 500 metallityöläistä ja muitakin työläisiä niiden kaasutappokamarien "likaviemäreitä" varten, joissa surmattiin miljoonia vankeja.

— Sir John A. Macdonald kuoli kesäk. 6 p:nä, 1891.

Uusi valmiste on keksitty ihmisten tuhoamista varten

St. Cergue, Sveitsi. — Uusi biologinen valmiste on tehnyt atomipommin vanhanaikaiseksi väittää ent. canadalainen kenraali, tri Brock Chisholm, joka toimii nykyään maailman terveysjärjestön johtajana. Kuusi unssia tätä uutta valmistetta riittää kuuleman mukaan koko maailman väestön tappamiseen.

Puhuessaan asiasta sanoi tri Chisholm, että "atomipommi on tullut vanhanaikaiseksi. Suhteellisesti puhuen se on kuin lasten leikkiä verrattuna tähän uuteen biologiseen aseeseen". Hän sanoi tämän uuden valmisteen olevan niin tehokasta, että se tappaa jokaisen, joka joutuu yhteyteen sen kanssa tai hengittää sitä. "Se saattaa tappaa kaikki eloliset olennot kuudessa tunnissa — ja jättää siten puhdistetun alueen turvalliseksi sotaväen miehitystä varten niiden 12 tunnin kuluessa, joiden aikana se hapettuu ja haihtuu. Muutamat yltiöpäiset tämän valmisteen levittäjät kykenevät tuhoamaan koko ihmiskunnan. Tämäntapaisessa sodassa on miesvoima arvotonta, eikä sitä varten tarvita raskasta teollisuuttakaan", sanoi tri Chisholm puhuessaan YK:n liittyneen rauhanjärjestöjen maailmanliiton kokouksessa, joka pidettiin Jura-vuoriston rauhallisessa pikkukylässä.

Tri Chisholm vertasi ihmiskunnan nykyistä asemaa esihistoriallisen jättiläiseläimen, brontosauruksen aikaan. Tämä eläin hävisi sukupuuttoon koska se ei kyennyt mukautumaan silloiseen luonnon tilanteeseen.

"Ihminen on nykyään samassa asemassa", sanoi puhuja. "Ihmisen olemassaolo on hyvin kyseenalainen. Hän saattaa säilyä tai tuhoutua."

UUSIA SUOMALAISIA

Columbia

LAULU-ja SOITTOLEVYJÄ

Kaikki hyvin valmistettuja levyjä

Laulanut Eugen Malmsten

DY—60 **Tonava kaunoinen — Valssi**
Kultaa ja hopeaa — Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—62 **Dolores — Valssi**
Valssiunelma
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—122 **Wieniläis makeisia — Valssi**
Wieniläis verta — Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—123 **Iloinen leski — Valssipotpouri**
Aarre Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—126 **Sikermä Suomalaisia kansanlaluja ja tansseja, I ja II osa**
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—155 **Lotos Tango**
Kuutamoyö Alsterilla — Valssi
Soittolevy: Ramblers orkesteri

DY—156 **Kielon jäähyväiset — Valssi**
La Paloma — Tango
Soittolevy: Ramblers orkesteri

DY—175 **Oh, Senorita — Valssi**
Pilvien Poika — Foxtrot
Laulanut Eugen Malmsten

DY—195 **Tiedätkö Sen? — Tango**
On monta kertaa — Tango
Laulanut Eugen Malmsten

DY—270 **Jo Painuvi Päivä — Valssi**
Surullinen Kuu — Slow-fox

DY—277 **Marmonikka Serenaadi — Tango**
Syksyn varjoja — Valssi
Harmonikkaduetto: Laihanen ja Raivonen

DY—280 **Säveliä tuhansien järvien maasta, I ja II osa**
Soittolevy

DY—281 **Säveliä tuhansien järvien maasta, III ja IV osa**
Soittolevy

★ ★ ★

SOINTU-LEVYJÄ

No. 350—**Sorento — valssi**
Sydämeni ääni — valssi
Laulanut E. Malmsten

No. 535—**Tyttöäni muistellessa — valssi**
Ritari ja Linnanneito — Ballaadi
Laulanut Teemu Grönberg

No. 734—**Argentiinan kuu — tango**
Surullinen kuu — Slow-foxtrot
Laulanut Teppo Raikko

No. 735—**Hetken haaveita — valssi**
Tumma Dolores — tango
Laulanut G. Malmsten

No. 743—**Pajupilli — Slow-foxtrot**
Laulanut G. Malmsten
Tuuti — tuuti pientä — valssi
Laulanut Teppo Raikko

Näitä levyjä on vain rajoitettu määrä, joten kürehtikää tilaustanne, että saatte levyvalikoimaanne nämä hyvät levyt.

HINTA $1.25 KPL.
(LÄHETYSKULUINEEN)

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

PICK-FAIRIN

10. vuotuinen MYYNTI

ainoastaan tämän viikon!

PICK-FAIR on se kauppa mikä ei liioittele eikä leuhki . . . Esitämme todellisia seikkoja . . . totuuden. Meidän menestyksemme suurimmalta osalta riippuu siitä, että ihmiset luottavat meihin . . . meidän rehellisyyteemme.

Kun Pick-Fair sanoo . . . "VUODEN ALHAISIMMAT HINNAT" . . . MERKITSEE se alhaisia hintoja.
TÄMÄ SUURIN MYYNTIMME on satojen ihmisten ja suurimpien ja parhaiden tehtailijoittemme yhteistoiminnan tulos.

TAKKEJA

Ihmeellisiä alennuksia takkien hinnoissa . . . juhliaksemme suurimpaa myyntiämme.

HUOMIOIKAA KANKAAT . . . KUOSI . . . VERRATKAA ARVOJA . . . ja sitten KATSELKAA NIIDEN HINTOJA
Ne eivät ole koskaan olleet alhaisempia!

RYHMÄ 1
TURKISREUNAISIA TAKKEJA
Uusia syysvärejä. Arvot tavall. 49.50 asti.
VUOTUINEN ERIKOISUUS
39.95

RYHMÄ 2
KÄÄNNETTÄVIÄ TAKKEJA - ZIPS!
Lämpöiset vuorit — monen sään takki. Sensationaalinen säästö! Tavall. arvot 69.50.
VUOTUINEN ERIKOISUUS
39.95

RYHMÄ 3
TAKKEJA
Silmään pistävät kuosit . . . laatutakkeja. Tavall. arvot 125.00 asti.
VUOTUINEN ERIKOISUUS
69.50

RYHMÄ 4
"STATION WAGON" TAKKEJA
Lämpöinen insulpak vuori. Pehmeä, pitkäkarvainen Mouton-kaulus. Tavall. arvot 42.50 asti.
VUOTUINEN ERIKOISUUS
24.95

Erikoisuuksien erikoisuuksia

SYYSTAKKEJA . . . ainoastaan rajoitettu määrä — huomioikaa arvot. Tavall. arvot 62.50 asti. Erikoisuus 19.98

KASILAUKKUJA . . . syysmallisia. Uudenlaisia kaikin puolin. Tavallisesti 6.98 asti. Erikoisuus 2.98

HATTUJA . . . Soma valikoima. Tavall. 9.95 asti. Erikoisuus 3.94

SLACK-HOUSUJA . . . somasti räätälöityjä laatu gabardine-kankaista . . . kaikkia kokoja. Tavall. arvot 10.98 asti. Erikoisuus 4.98

LENINKEJÄ

Erikoinen vuotuinen tarjous

JOKA YKSI SÄÄSTÖHINNALLA!

Erinomainen ryhmä silkki-, crepe-, silkki faille-, täysivillaisia, kauniita taffeta- ja oikeita Celanese crepe-leninkejä. Tavall. arvot 22.50 asti.
Koot 11—19 ja 12—30

Suuri valikoima

Ostakaa varalle nyt!

Ostakaa kaksi tai kolme tällä hinnalla!

★★ OIKEAT KUOSIT OIKEILLA HINNOILLA ★★

VUOTUINEN MYYNTIHINTA 6.74

MARY MAKI

Mielihyvällä ilmoitamme, että Mary Maki on liittynyt henkilökuntaamme toimien vähittaismaksujaostomme hoitajattarena. Hän auttaa mielihyvällä teitä.

Hänen monivuotinen kokemuksensa naisten vaatetusalalla auttaa teitä kun tulette kauppaamme valitsemaan vaatteita.

PICK-FAIR LADIES' WEAR

3 ELM ST. E. SUDBURY

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään m.i-tei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

HYVIÄ HEINIÄ MYYTÄVÄNÄ KOtiinne ajettuna. Soittakaa puhelin 4-5091 tai osoitteella: Arvo Salo, Lockerby, Ont.

KAUPPALIIKE MYYTÄVANA, SIjaitsee New Sudburyssa. Vuotuinen ansaint.lo $65,000. Kauppahinta $10,000 ynnä varaston arvo luettelon mukaan. Vaihdetaan kaupungissa sijaitsevaan taloon. Kysykää: J. F. Leahey, Real Estate Broker, 4 Durham St. North, Sudbury. Puhelin 3-2431.

APARTMENTTI TALO MYYTÄVÄna Kingsmountin alapäässä, neljä kolmen huoneen huoneistoa, kuumavesilämmitys, automaattinen kolmisyöttaja. Hyvät tulot. Yksi huoneisto heti asuttavaksi. Kauppahinta $15,000 vähittäismaksuilla. Kysykää: J. F. Leahey Real Estate Broker, 4 Durham St. N. Sudbury, puhelin 3-2431. (20-22)

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Aminattihaitoista parturintyötä öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama eläänkävtävä kuin naisten oluttupaan

Massey-Harris
Pony-traktoreita
Nyt saatavissa koska tahansa tehtaasta välittyksellämme.
Mainio traktori pienille ja keskikokoisille farmareille.
Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
254 Hazel St. Sudbury

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
70 Borgia St. Sudbury

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
Harry Toivonen suomalainen myyjä

Oletteko jo uustneet VAPAUDEN tilauksen?

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu ensi maanantai-iltana klo 7.30 Työn Puistossa.

Finnish-haalin kirjasto avataan huomenna (keskiviikkona) klo 7.30 ip.

Talkoot Finnish-haalilla ensi lauantaina klo 1 ip.

Kuorojen harjoitukset huomenna (keskiviikkona) klo 7.30 ip. haalilla.

Kirvestyöunion kokous huomenna (keskiviikkona) klo 8 ip. Mine-Mill-unionin haalilla.

"Määrän päässä"-näytelmän harjoitus tänä iltana klo 7.30 Finnish-haalilla.

Vapauden ryntäyskomitean kokous pidetään torstaina klo 7.30 ip. Vapauden konttorissa.

Finnish-haalin käyttövuoroista keskustellaan ja päätetään tänä iltana klo 7.30 alkavassa yhteisessä kokouksessa, johon keholtetaan saapumaan edustajia kaikista haalilla toimivista jaostoista.

Tanssit perjantaina ukrainal. haalilla

Sudbury and District Labor-Farmer Associationin toimesta pidetään ensi perjantai-iltana ukrainalaisten haalilla tanssiaiset alkaen klo 9. Tilaisuudessa on erikoinen ravintola. Koime hyvää ovipalkintoa jaetaan. Foysin orkesteri soittaa.

Kaikki ovat tervetulleet!

Kaivostyöläiset toisella tilalla ansioihin nähden

Liittovaltion työministeriön julkaiseman Labour Gazetten julkaisemien ja Canadan tilastollisen toimiston keräämien tietojen mukaan oli maan kaivantotyöläisillä viime toukokuussa toiseksi parhaat viikkoansiot, keskimäärin $49.68 eli 41 senttiä enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa. Ensimmäisellä tilalla olivat liikennetyöläiset, joiden keskimääräinen viikkoansio oli toukokuussa $51.09 eli $5.89 enemmän kuin edellisessä toukokuussa.

Kahdeksan johtavan alan työläisten keskimääräiset viikkoansiot olivat viime toukokuussa seuraavat:

Liikenne	$51.09
Kaivostyöt	49.68
Metsätyöt	44.58
Tehdastuotanto	44.45
Rakennustyöt	40.83
Tiedonvälitys	39.98
Kauppatoimi	37.15
Palvelustoimi	28.30
Yleinen keskimäärä	$43.16

Hiilenkaivajain keskimääräinen viikkoansio oli toukokuussa $42.67 eli $7.45 vähemmän kuin edellisessä toukokuussa, muiden ei-metallisten mineraalien kaivajain viikkoansioiden vastaavat luvut olivat $48.17 ja $3.87 enemmän kuin edellisessä toukokuussa. Metallinkaivajain keskimääräinen viikkoansio oli $53.96 eli $3.41 enemmän kuin edellisessä toukokuussa.

Ainoastaan kolmella tuotantoalalla olivat työläisten keskimääräiset viikkoansiot toukokuussa paremmat kuin metallinkaivajilla. Nämä tuotantoalat olivat paperi- ja puumassatuotanto ($55.99), rautatieliikenne ($56.-64) ja ei-metallisten mineraalituotteiden valmistaminen ($54.96).

— Muhamettilaiset ensiksi joivat kahvia pitääkseen itsensä hereillä pitkien uskonnollisten seremonien ajan.

NICKEL CITY
Jousien palvelus ja konepaja
Sepän-, hitsaus- ja rautatyötä "Craig-poran loppuosia"
23 Dufferin St., Vapauden takana
Puhelin 3-2993 Sudbury

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

Beaverlakelaisten näytelmä esitetään täällä sunnuntaina

Beaver Lake, Ont. — Beaver Laken syysjuhlan iltaohjelmassa oli paikallisella ja ympäristön taidetta harrastavalla yleisöllä kiitollinen ja mainio tilaisuus nähdä paljon odotettu ja kaunis kolminäytöksinen, unkarilaisaiheinen kansannäytelmä kauniine tansseineen ja lauluineen, nimeltä "Marietta".

Yleisö oli todella ihastunut näkemäänsä ja kuulemaansa ja toivoi, että tämä kaunis näytelmä nähtäisiin vielä täällä toistamiseen. Mahdollisesti toive toteutuukin, vaan sitä ennen käydään ilahduttamassa Sudburyn taiteen harrastajia samalla näytelmällä, eli tarkemmin sanoen ensi sunnuntai-iltana kuluvan kuun 25 päivänä.

Toivomme että Finnish-haali täytyy yleisöstä sanottuna iltana. Sitten voitte sanoa arvostelunne näytelmän sisällöstä ja sen esityksestä kun saavutte tähän tilaisuuteen. Näytelmän on kirjoittanut Ensi Elfgren. Musiikin on ohjannut tätä esitystä varten Väinö Manninen, avustajana Antero Aalto. Näytelmän yleisöohjauksesta on huolehtinut lukuisista muistakin näytelmistä tunnettu ohjaajamme Maria Johnson. Tanssit on ohjannut Pirkko Salminen.

Saapukaa viettämään rattoisa syysilta taiteen parissa! — N.

Intiaanit vaativat kansalaisoikeuksia

Viime viikolla Manitoulin saarella pidetyssä Pohjois-Amerikan intiaanien veljeskunnan Ontarion osaston edustajain kokouksessa hyväksyttiin vaatimus Canadan perustuslain muuttamisesta siten että intiaaneille annettaisiin täydet kansalaisoikeudet. Nyt saavat kansalaisoikeudet ainoastaan ne intiaanit jotka ovat palvelleet maan asevoimissa.

"Me olemme hyviä canadalaisia ja meillä on oikeus kansalaisten demokraattisiin oikeuksiin" sanoi heimopäällikkö Bill Jones, joka toimi 65 edustajaa käsittäneen suurneuvoston puheenjohtajana. Kokous pidettiin Wikwemikongissa ja osanottajia oli saapunut miltei jokaiselta Ontarion maakunnan reservialueelta.

Charles Jackson Christian Islandista sanoi kokouksessa, että riistalakeja noudatetaan Ontariossa tiukemmin intiaaneja vastaan kuin missään muussa maakunnassa koska intiaaneja käsitellään tässä suhteessa tasa-arvoisina valkoisten miesten kanssa, eikä oteta lainkaan huomioon sitä tosiasiaa, että valkoiset miehet metsästävät ja kalastavat etupäässä huvikseen mutta enemmän kuin puolet intiaaneista saavat jokapäiväisen leipänsä metsästyksestä ja kalastuksesta, jotka ovat intiaanien perinteellisiä oikeuksia.

"Meidän perinteelliset oikeutemme kalastamiseen ja metsästämiseen nähden olisi pidettävä kunniassa", sanoi Ontarion osaston presidentti Tom Jones, joka totesi samalla, että sen jälkeen kuin eversti Drew tuli maakunnan pääministeriksi ovat intiaanien oikeuksiin suhteet tulleet päivä päivältä huonoimmiksi.

Protesti asuntosuunnitelman hylkäämisestä

Entinen sotilas Paul A. Michaichuk, 473 Wembley Driven varrelta, oli lähettänyt valtuustolle protestin sen johdosta, että valtuusto oli hyljännyt ehdotuksen asuntojen rakennuttamismisessa entisiä sotilaita varten. Mr. Michaichuk on yksi niistä yli 230 sotilaasta, jotka ilmoittivat valtuustolle tarvitsevansa asuntoja. Mr. Michaichuk oli lähettänyt valtuustolle asian johdosta kaikkiaan kolme kirjettä, joissa hän halusi tietää mitä valtuusto on tehnyt vallitsevan asuntopulan lieventämiseksi.

Matti Kankaan mielentilaa tutkitaan

Mimicon Ontarion Hospitaalista ei ole vielä tähän mennessä saapunut mitään tietoa Matti Kankaan mielentilan tutkimisesta. Asiantuntijain keskuudessa pidetään todennäköisenä, että Kangas joutuu olemaan Mimicossa ehkä pari kuukautta ennenkuin lääkärit voivat antaa lausuntonsa hänen mielentilastaan. Hänet lähetettiin poliisioikeuden päätöksen perusteella mainittuun parantolaan elok. 27 pnä Long Lakella tapahtuneen veritöön johdosta.

Susi tuli vastaan

Kun Gust Mattila oli viime viikolla maillaan Wahnapitaessa etsimässä karhuja, tulikin häntä vastaan aikamoinen susi, jonka hän päästi pois päivittäin 22 kaliberin kiväärillään. Hän toi otuksen tapporahan saantia varten Sudburyyn viikon lopulla.

Hylkäsivät Sudburyn

Olivia ja John Tolvanen lähtivät tänä aamuna matkalle Torontoon, jonne heillä on aikomus asettua asumaan. Toivomme heidän viihtyvän siellä!

Lukekaa VAPAUTTA ja tilatkaa se itsellenne, että voitte lukea sitä säännöllisesti.

Uusi pato rakennetaan Ramsay-järven veden säännöstelyä varten

Viime viikolla pidetyssä Sudburyn valtuuston kokouksessa päätettiin rakennuttaa uusi sementtipato entisen puisen tilalle Trout Laken tien alitse virtaavaan puroon. Valtuusto oli jo-väällä päättänyt rakennuttaa puisen padon $2,850 hinnasta mutta muutti päätöksensä koska sementtipadon väitetään olevan pysyvämpi ja antavan tilaisuuden Ramsay-järven vesien parempaan säännöstelyyn. Valtuusmies K. W. McNeill väitti, että sementtipato rakennettaisiin sitä varten, että saataisiin Nickel Bays Airways-yhtiön vesitasoille enemmän tilaa. Keskustelussa selvisi kuitenkin, että ehdotuksen on tehnyt kaupungin vesijohtolaitoksen superintendentti H. R. Martindale. Sementtipadon rakennuttamisesta sanotaan aiheutuvan $^,150 lisää kustannuksia puiseen verrattuna.

Penagen perukasta on tullut suomalaisten suosima

Lake Penagen perukasta on viime aikoina muodostunut hyvin suosittu seutu myöskin suomalaisten keskuudessa sillä tämän kesän aikana on sinne rakennettu useita kesäasuntoja suomalaisille, joilla arvellaan nyt olevan noin 20 kämppää järven eri puolilla. Kolmen talouden sanotaan asuvan siellä läpi vuoden.

Vanhin ja suurin suomalainen asutus on kuitenkin Trout Laken tienoilla, jonne muutti ensimmäinen suomalainen perhe 1914. Sen jälkeen on asutus lisääntynyt vuosi vuodelta siinä määrin ja kaikkiaan 28 kesätaloutta, joista 26 on suomalaisia, etupäässä torontolaisia.

Ensimmäisten asukkaiden oli vaikea kulkea perukalle kun ei ollut tietä, eikä siltoja. Ostokset tuotiin asemalta Vermilionjoen kosken alle, josta ne piti soutaa Rottajärven rantaan ja siitä edelleen oli tavarat kannettava selässä Trout Lakelle. Sitten v. 1924 rakennettiin silta Vermilionjoen yli ja työttömyysaikana maakuntahallitus teetti kannaksen Rottajärven yli ja teitäkin korjattiin jossain määrin.

Trout Laken yli johtava silta avasi sitten vuonna 1933 likenteen Penage Lakelle saakka, jonne onkin vuosi vuodelta virrannut entistä enemmän kesäasukkaita ja niiden joukossa myöskin suomalaisia, etupäässä Sudburysta.

Autoilija ajoi U. Mäkelän päälle

Viime lauantai-iltana ajoi Bertrome Berube 178 Pine St. varrelta Untamo Mäkelän päälle Frood Roadin ja Elm St. kulmauksessa. Mäkelä oli menossa itäänpäin ja auto iski häneen viiden jalan etäisyydessä läntisestä jalkakäytävästä. Ajuri jcutuu syytteeseen huolimattomasta ajamisesta. Mäkelä oli pois työstä maanantaina vaikka hänen päävammansa ei liene perin vakavaa laatua.

Työttömyysvakuutusrahasto kaksinkertaistunut

Ottawa. — Canadan työttömyysvakuutusrahasto on kaksinkertaistunut sodan alkamisen jälkeen ja sen alaisuudessa on nyt toinen puoli työtätekevästä väestöstä.

Nämä tiedot saatiin siitä raportista minkä työttömyysvakuutuskomissioni viikon vaihteessa esitti alahuoneen istunnolle. Tämän työttömyysvakuutuskomissionin palveluksessa on 6,926 vakituista toimen haltijaa ja komissionin hallinnolliset menot olivat viime vuonna $18,965,130, verrattuna $17,640,400 menoihin edellisenä talousvuonna. Näiden menojen lisääntyminen sanottiin johtuvan palkankorotuksista ja kustannusten kohoamisesta.

Maaliskuun 31' pnä työttömyysvakuutuskomissionin hallussa oli $529,-535,000 ja vuoden kuluessa se oli maksanunut työttömyysvakuutusta $49,826,-000.

Katolisen papiston rintama murtuu Tshekkoslovakiassa

Kirkon erään piirin johtaja ilmoittanut kannattavansa uutta kirkkolakia

Praha. — Tshekkoslovakian hallitus sanoi sunnuntaina, että roomalaiskatolisen papiston yhteisrintama uuden kirkkolain vastustamisessa on murtunut.

Tshekkoslovakian virallinen tietotoimisto tiedoitti, että Puolan rajan läheisen kirkkopiirin johtaja Prantisek Onderek on antanut lausunnon, jossa tuetaan hallituksen ehdottamaa kirkkolakia ja määrätään sen piirin papisto myös tukemaan sitä.

Katolisen kirkon piirit julkaisivat viikko sitten piispojen antaman memorandumin, jossa tuomittiin uusi ehdotettu kirkkolaki ja sanottiin, ettei roomalaiskatolinen papisto hyväksy sitä.

Reuterin uutisessa sanottiin Msgr. Onderekin vahvistaneen puhelinkeskustelussa todeksi sen tiedon, että hän kannattaa hallituksen ehdottamaa kirkkolakia. Onderekin lausunto lähetettiin myös radicssa ja julkaistiin sanomalehdissä.

Hallituksen ehdottaman kirkkolain mukaan tulisivat kirkkojen raha-asiat hallituksen valvonnan alaiseksi. Hallitus maksaisi pappien palkat ja kirkkojen menot, mutta se valvoisi samalla kirkon virkanimityksiä, raha-asioita ja hallintoa.

Msgr. Onderek sanoi lausunnossaan mm: "Minä tiedän sen, että ehdotettu uusi kirkkolaki parantaisi papiston aineellista asemaa ja antaisi heille mahdollisuuden suorittaa henkisen tehtävänsä. Papisto tervehtii kiitollisuudella tätä toimenpidettä hallituksen taholta."

Samanaikaisesti saatiin tietää roomalaiskatolisen kirkon johtajien asettaneen virkaan kolmannen uuden piispan, jonka Vatikaani on nimittänyt neuvottelemätta sen johdosta Tshekkoslovakian hallituksen kanssa.

Pakkaamoyhtiö tehnyt voittoa hintojen kohotessa

Toronto. — Canada Packers Ltd. ilmoittaa saaneensa uuden ennätyksen tuotteiden myynnissä ja myöskin nettovoitossa viime maaliskuun lopulla päättyneen tilivuoden aikana.

Yhtiön tuotteita myytiin 314,918,888 dollarin arvosta ja nettoliikevoitto saatiin 2,807,237 dollaria.

Myynnit lisääntyivät 32,3 prcs. edelliseen vuoteen verrattuna ja nettovoitto lisääntyi 28,6 prcs. Tuotteita myytiin kaikkiaan 1,503,000,000 paunaa. Ennätys tuotteiden myynnin määrässä saatiin v. 1945 jolloin niitä myytiin 1,698,000,000 paunaa, mutta hinnat ovat sen jälkeen kohonneet ja sen vuoksi saatiin viime vuonna ennätys myytyjen tuotteiden dollariarvomäärässä.

Nettovoitosta tulee $2.34 osaketta kohden kun taas edellisenä vuonna tuli nettovoittoa $1.82 osaketta kohden.

Yhtiön tilinpäätös osoittaa, että siillä on nyt nettolikepääomaa 19,645,-563 dollaria, joten pääoma on lisätty 6,084,687 dollarilla edellisen vuoden tilinpäätöksen jälkeen. Yhtiöllä on varoja nykyään 37,442,341 dollaria ja vastattavaa 17,796,788 dollaria. Pankkilainoja oli vuosi sitten 10,557,604 dollaria, mutta nykyisen tilinpäätöksen mukaan niitä on vain 1,965,076 dollaria.

Lakot laittomia Costa Ricassa

San Jose. — (ALN) — Costa Rican oikeuslaitos on julistanut laittomaksi lakon, johon työläiset ryhtyivät täällä yhdysvaltalaista United Fruit Co.:vastaan palkankorotuksen puolesta.

Työläisten uniot eivät ole hyväksyneet oikeuden päätöstä, vaan lakkoa on laajennettu yhtiötä vastaan muille alueille.

Suomen Yleisradioa "puhdistetaan"

Helsinki. — Kirjailija Erkki Vala erotettiin perjantai-iltana Yleisradion palveluksesta missä hän on toiminut m.m. luennoitsijana. Valan erottaminen on täällä selitetty osaksi hallituksen suorittamasta Yleisradion kommunisteista puhdistamisesta.

Painotyöläiset lopettaneet pitkän lakon

Chicago. — AFL:n painotyöläiset päättivät sunnuntaina lopettaa 22 kuukautta kestäneen lakkonsa viittä chicagolaista sanomalehteä vastaan.

Esitys lakon lopettamisesta hyväksyttiin 1,287 äänellä 279 ääntä vastaan ja sen jälkeen hyväksyttiin päätöslauselma, jossa julistettiin lakko päättyneeksi.

Lakkolaisille luettiin union johtajien ja kustannusyhtiöiden välillä tehty sopimus, jossa sanottiin, että lakkolaiset asetetaan takaisin töihin mahdollisimman pian. Sellaiset työläiset, joilla oli etuoikeuksia ennen lakon alkamista, saavat pitää ne oikeudet jos he ilmoittuvat töihin 15 päivän kuluttua ilmoituksen saatuaan.

Kustannusyhtiöt sanoivat, että kaikki lakkolaiset otetaan luultavasti töihin 21 päivän kuluessa.

Tilapäisen sopimuksen mukaan korotetaan painotyöläisten palkkaa 10 dollarilla viikossa. He vaativat $14.50 palkankorotusta ryhtyessään lakkoon.

Lakko koski seuraavia sanomalehtiä: Tribune, Sun-Times, Daily News, Herald-American ja Journal of Commerce. Ne ilmestyivät kuitenkin lakon aikana, käyttäen valokuvakaiverrusprosessia.

Lentokonetehtaan työläiset saavat palkanlisäyksen

Toronto. — AFL:n konetyöläisten yhdistyksen lentokonetyöläisten osasto No. 717 on hyväksynyt A. V. Roe Canada Ltd:n kanssa tehdyn uuden palkka- ja työehtosopimuksen, joka koskee mainitun yhtiön noin 2,000 työläistä.

Sopimus saatiin aikaan kolme kuukautta kestäneiden neuvottelujen tuloksena. Sen mukaan korotetaan työläisten tuntipalkkoja neljästä sentistä yhdeksään senttiin asti.

Sopimus ja sen edellyttämät palkanlisäykset ovat taannehtivat elokuun 12 päivästä saakka, jolloin entinen sopimus päättyi. Työläiset saavat myös kaksi juhlapäivää lisää palkan kanssa, kaikkiaan kahdeksan juhlapäivää. He saavat yövuorotyöstä 10 senttiä lisäpalkkaa tuntia kohden ja ylipalkan siitä työstä mitä suoritetaan 45-tuntisen työviikon lisäksi. Union jäsenmaksut peritään työläisiltä yhtiön toimesta, eikä siitä voida peruuttaa sopimuksen voimassaolon aikana.

Sähkötyöläisiä työsulun alaiseksi

Guelph. — Leland Electric Canada Ltd:n ja United Electrical Workers union täkäläisen osaston välille kehittynyt riita johti siihen, että yhtiö sulki tehtaansa ja pani näinmuodoin 300 työläistään työsulun alaiseksi. Näiden työläisten sanotaan olleen kaksi päivää istumalakossa.

Työsulun syyksi yhtiö ilmoitti sen, ettei se halua noudattaa "ulkopuolisten kommunistien määräyksiä".

Nehru ei halua YK:n apua

New Delhi. — Pääministeri Jawaharlal Nehru ilmoitti lauantaina, että Intia on hyljännyt YK:n komissionin ehdotuksen Kashmirin suhteen, mutta kielsi samalla olettamuksen, että Intian ja Pakistan välillä tulee sota. Nehru sanoi YK:n komissionin ehdotuksen hylkäämisen syyksi sen, ettei Kashmiria julistettu siinä hyökkääjäksi.

LIIAN MYÖHÄISTÄ

Äiti: "Katso miltä nyt näytät?"

Poika: "Minä äiti juoksin ja kaaduin rapakkoon."

Äiti: "Ja uusilla vaatteillasi!"

Poika: "Minä en ehtinyt ottaa niitä pois päältäni."

Sointu äänilevyjä
PUOLELLA HINTAA
Seuraavat Sointu äänilevyt myydään puolella hintaa:
S—904 Kulkuri kuutamossa — jenkka
Jos olisin sulttaani — foxi
Laul. Georg Malmsten
S—905 Penniton uneksija — jenkka
On morsiameni suukkoja vailla — valssi
Laul. Georg Malmsten
S—1000 Luonnon poika — hidas-fox
Laul. Olavi Virta
Sinistä ja hopeaa — valssi
Laul. G. Malmsten
S—1009 Bongo Bongo — foxtrot Laul. Olavi Virta
Jää hyvästi armas — valssi
Laul. Usko Kantola
Näissä yllämainituissa levyissä on rosoinen pinta ja sen takia ne myydään puolella hintaa.
Tilauksen tulee käsittää vähintään kolme levyä.
Alennusmyyntihinta 65c kpl.
(ynnä lähetyskulut)
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69 Sudbury Ontario

TÄRKEÄ ILMOITUS

● Syys- ja talvihuvimatkoille tulevat alennetut hinnat voimaan lokakuun 1 p:nä 1949, jolloin takaisin tulon tulee tapahtua 60 päivän aikana.
Edestakainen lentolippu New Yorkista tai Montrealista Helsinkiin $604.00.
Teinkää paikkatilauksenne kauttamme AJOISSA, ilmoittaen milloin haluatte matkustaa, niin voimme järjestää Teidän matkanne toisten suomalaisten kanssa.
Jos mieluimmin haluatte matkustaa laivalla, niin mielihyvällä järjestämme matkanne niin, sillä edustamme myöskin kaikkia laivalinjoja.....
KIRJOITTAKAA, SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA VIIPYMÄTTÄ
RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5685 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.

CITY OF SUDBURY

SADEVESIVIEMÄRIN TARJOUKSIA

Suljettuja selvästi merkattuja tarjouksia "Tenders for Doug Whittaker Storm Sewers" allekirjoittanut ottaastaan kesk**kään lokakuun 3 p. 1949** sadevesijohtojen rakentamiseen Doug Whittaker ja Arnley kaduille sisältäen osapuille seuraavat ma putkia, jota on saatavissa Sudburyssa.

500 jouksujalkaa 36" sementtiputkea
154 jouksujalkaa 30" sementtiputkea
480 jouksujalkaa 24" sementtiputkea
2,320 jouksujalkaa 18" sementtiputkea
176 jouksujalkaa 12" sementtiputkea

sisältäen tiiliset tarkastusreijät ja roskien kerayssäiliöt.

Piirustukset ja työselitykset voidaan saada kaupungin insinöörin konttorista Sudburysta, maksamalla kaksi ($2.00) dollaria. Halvinta tai muutakaan tarjousta ei ehdottomasti hyväksy.

L. N. HOUCK,
Kaupungin varainhoitaja
83 Cedar St., Sudbury, Ontario.

$294,600,000 ylijäämä 5 kuukauden aikana

Ottawa. — Finanssiministeri Abbott ilmoitti viikon lopulla, että liittovaltion budettijäämä ensimmäisen viiden kuukauden ajalta on $294,600,000.

Vastaavana aikana edellisenä talousvuonna budjettiylijäämä oli $444,-700,000.

Viiden kuukauden aikana, elokuun 31 pn mennessä oli liittohallituksella tuloja $1,066,600,000 verrattuna $1,-115,200,000 tuloihin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Menot olivat tänä vuonna $771,980,064 ja edellisenä vuonna $670,510,639.

KUKKATANSSIT
WANUPISSA
toimeenpanee
V.- JA U.-SEURA-"VISA"
CSJ:n osaston haalilla lauant. syysk. 24 p:nä klo 8.30 illalla
Jokaisen naisen on tuotava kukkakimppu, joka myydään huutokaupalla tai ilman kukkaa on maksettava sisäänpääsy 50¢.
Miehet vapaasti.
SOITTAA CARL PUKARA

MAHDOTONTA

Äiti: "Samuli, herää! K
Samuli: "En voi nyt äiti."
Äiti: "Miksei voi?"
Samuli: "Sikäli kun olen nyt."

— Afghanistan on kaikkein muhamettilainen valtio koko

MYYMME . .
Miesten, naisten ja vaatetteita seka jalk
Täydellinen syys- ja varasto. Kohtuul
hinnoitettuja.
OSTAMME . .
Vuotia, romuraut vanhoja pattereita.
★ ★ ★
GENERAL TRADING STORE
Sam Greenspoon emis
1043 Copper Cliff R
Puh. 6-6512
Gatchell, O

Laulua ja tanssia

SJ:n Beaver Laken osaston näyttelijät vierailevat Sudburyn Finnish-haalilla sunnuntaina syyskuun 25 p:nä.

esittäen kaunilin Unkarilais-aiheisen näytelmän

MARIETTA

Lauluineen ja tansseineen 3-näytöksessä. Kirj. Ensi Elfvengr

ESITYS ALKAA KELLO 8 ILLALLA

Henkilöt: Esittäj
Henrik Hansen, rikas koroillaeläjä ..... Evert Maen
Henrietta, hänen valmonsa ..... Oneva Mattil
Judith, heidän tyttärensä ..... Anne Tyynis
Adolf Von Hoffendroff, hänen sulhasensa ..... Waifred Ro
Mummo, vuoristolainen ..... Lisi Tilli
Marietta, hänen holhokkinsa ..... Leila Rantan
Danilo, rikas talonomistaja ..... Vilho Johns
Juhlajoukkona vuoristolaiskansaa ja soittajia
Näytelmän ohjaus Maria Johnson. Musiikin ohjannut Väinö Manninen. Tanssia opettanut Pirkko Salminen.

Saapukaa joukolla katsomaan tätä kaunista näytelmä

RAVINTOLALIPPU 65c

KANGAS-ERIKOISUUKSIA
ULKOMAISIA PUMPULIKANKAITA
Meille on juuri saapunut suuri lähetys eri varsia ja kuv
lisia ulkomaisia pumpulikankaita.
Erikoisuus ..... 3 jaardia $1.0
MUSTAA NYLON-KANGASTA
Sopivaa alushameiden ja puseroiden tekoon.
Erikoisuus ..... jaardi $1.0
RAYON CREPE-KANGASTA
Leninkejä ja pukuja varten.
Erikoisuus ..... jaardi $1.0
★ ★ ★
SCHWARTZ' SILKS & WOOLLENS
11 ELM ST. E. Yläkerrassa SUDBU